

TỪ HẠT MẪM NHỎ ĐẾN VẠT RỪNG XANH

From tiny seeds to mighty trees

LỜI MỞ ĐẦU

"Trao cuộc sống, tạo thành công."

__Eglantyne Jebb__

âu chuyện phi thường của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em bắt đầu vào năm 1919, khi nhà sáng lập Eglantyne Jebb tiên phong phát động việc cứu trợ những trẻ em chịu ảnh hưởng bởi chiến tranh trên khắp châu Âu, truyền cảm hứng cho phong trào toàn cầu đầu tiên vì trẻ em.

Trong hơn một thế kỷ qua, chúng tôi đã nỗ lực bảo vệ hàng trăm triệu trẻ em trên khắp thế giới, giúp các em có cơ hội phát huy tiềm năng của mình. Tổ chức Cứu trợ Trẻ em hiện có mặt tại hơn 120 quốc gia trên toàn cầu và bắt đầu hoạt động tại Việt Nam từ năm 1990. Chúng tôi đã và đang không ngừng dấn bước tiên phong vì quyền của trẻ em, tiếp nối tinh thần của Eglantyne – táo bạo, dũng cảm và giàu lòng nhân ái. Chúng tôi cam kết hỗ trợ mọi trẻ em, đặc biệt là những trẻ có hoàn cảnh khó khăn nhất, phát huy hết tiềm năng bằng cách đảm bảo các em lớn lên khỏe mạnh, nhận được nền giáo dục có chất lượng, được bảo vệ khỏi các nguy hại và tổn thương cũng như thiên tai, và có cơ hội việc làm tốt trong tương lai.

Trên hành trình của mình, chúng tôi và những đối tác đồng hành gặp rất nhiều thử thách, khó khăn và học được nhiều bài học quý giá. Nhưng cũng trên hành trình đó, tôi và các đồng nghiệp đã được chứng kiến và lắng nghe nhiều câu chuyện đầy cảm xúc từ trẻ em, cha mẹ, đối tác, cộng đồng. Những câu chuyện đó chính là nguồn cảm hứng lớn lao giúp chúng tôi nhận ra giá trị của cuộc sống và công việc mình đang làm, tạo động lực để vượt qua mọi khó khăn và bước tiếp.

"Từ hạt mầm nhỏ đến vạt rừng xanh" là tập hợp những câu chuyện ý nghĩa về hành trình mang lại một môi trường phát triển tốt nhất cho trẻ em Việt Nam. 14 câu chuyện, 14 mảnh ghép cuộc sống này được ghi chép và chia sẻ lại dựa trên những trải nghiệm thực tế của những nhân vật, những người tham gia trong các can thiệp, hỗ trợ từ các dự án của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em tại Việt Nam. Những câu chuyện này phần nào thể hiện được hành trình và những nỗ lực của chúng tôi trong hơn 3 thập kỷ qua, qua lăng kính của những người đã đi cùng chúng tôi trên chặng đường này. Còn rất nhiều câu chuyện chưa kể khác, nhưng tôi mong rằng cuốn sách này có thể giúp bạn cảm nhận được tinh thần cống hiến của chúng tôi và những khác biệt đầy ý nghĩa mà chúng tôi đang mang lại cho trẻ em ở Việt Nam.

Mỗi cái cây khoẻ mạnh đều bắt đầu từ những mầm xanh được nâng niu, chăm sóc. Chúng tôi tin rằng sự quan tâm và hỗ trợ kịp thời sẽ là nguồn nước ngọt lành và tia nắng ấm áp nuôi dưỡng những hạt mầm vươn cao khoẻ mạnh, trổ lá đan cành, tạo nên vạt rừng xanh căng tràn nhựa sống, vững vàng, tươi tốt.

Nhân cơ hội này, tôi xin được gửi lời tri ân đến những nhân vật đặc biệt trong cuốn sách. Những trải nghiệm, chia sẻ của các bạn là nguồn cảm hứng mạnh mẽ để chúng tôi chắp bút, góp phần lan tỏa những thông điệp ý nghĩa đến với cộng đồng và xã hội.

Tôi hy vọng cuốn sách nhỏ về những tác động tích cực này sẽ giống như dòng nước mát cho tâm hồn của chúng ta, và nhắc nhở tất cả chúng ta trong việc tạo ra sự thay đổi trước mắt và lâu dài cho mọi trẻ em – sứ mệnh mà Tổ chức Cứu trợ Trẻ em đã và đang theo đuổi.

Cứ đi rồi sẽ đến. Góp sức ươm mầm rồi sẽ có ngày cây ra trái nở hoa. Mỗi người ươm một hạt mầm rồi sẽ có ngày chúng ta có hàng triệu vạt rừng xanh tốt. Hãy chung tay cùng chúng tôi từ hôm nay, vì một tương lai tươi sáng cho Mọi Trẻ Em!

Lê Thị Thanh Hương

Trưởng đại diện Tổ chức Cứu trợ Trẻ em tại Việt Nam

FOREWORD

"To succeed in life, we must give life."

__Eglantyne Jebb__

ur extraordinary story began in 1919 when our founder, Eglantyne Jebb, launched the pioneering fight to save suffering children across war-torn Europe, which inspired the first global movement for children.

For a century, we have protected hundreds of millions of children around the world and given them the chance to realize their potential. Save the Children works in more than 120 countries around the world, and we have started our work in Vietnam since 1990. Save the Children in Vietnam continues to lead the way with the spirit of Eglantyne; being bold, courageous and compassionate as we take a stand for the rights of children. We are committed to helping all children, especially the most deprived ones, achieve their full potential by ensuring they grow up healthy, receive a quality education,

On our journey, we, our partners and companions have encountered various challenges, and gained valuable lessons. But also on that journey, my colleagues and I have witnessed and listened to many touching stories from children, parents, partners, and the community. Those stories are a great source of inspiration that helps me realize the value of the work we are doing and motivates us to overcome all difficulties and keep moving forward.

protection from harm, injury and natural disasters and opportunities for decent employment in the future.

"From tiny seeds to mighty trees" is a collection of meaningful stories about the journey to create the best development environment for Vietnamese children. These 14 stories, 14 pieces of life were recorded based on real experiences of the characters - participants in interventions from Save the Children's projects in Vietnam, which partly demonstrates our great journey over the past 3 decades through the lens of those who have walked it with us. There are, of course, many more stories that could be told, but I hope that the ones included here will give you a sense of the scope and breadth of our efforts and the meaningful differences that Save the Children are making in Vietnam.

Every healthy tree starts from green sprouts that are nurtured thoroughly. We believe that timely care and support is like fresh water and warm sunlight that will foster the tiny seeds to grow strong and healthy, extend leaves and spread branches, creating a green forest full of mighty trees.

Taking this opportunity, I would like to express my gratitude to the special characters in this book. Your experiences and sharing are a great source of inspiration for us to write these beautiful stories and spread the meaningful messages to a wider community.

I hope that reading these stories of positive impacts will revive our spirits and remind all of us to create immediate and lasting changes for children, which is also the mission that Save the Children has been pursuing.

Just go and you will reach the destination. Sow the seeds and the trees will bear fruits one day. Each of us plant a seed then we will have millions of mighty trees someday. Please join hands with us today, for a bright future of Every Child!

Le Thi Thanh Huong Country Director - Save the Children in Vietnam

5

CHAPTER 1 - H A T M A M Tiny seeds
Đội chuyển tuyến the referral teamll
Chuyện của những thanh âm story of the sounds13
Hành trình làm cha the fatherhood15
CHAPTER 2 - CHÔI BIÉC Green sprouts
A B C – Đọc thật là dễ A B C – EASY TO READ18
Những bước chân vui steady and joyful steps20
CHAPTER 3 - V U O N C A O Reach high
Thấy mình như toả sáng i feel like i'm shining24
Đây là gì hả mẹ? MOM, WHAT IS THAT?27
Gieo mầm cho những đổi thay the right way to change30

Spreadwide TOA RONG - CHAPTER
STEP UP TO LEAD THE FUTURE Tương lại trong tầm tạy 34
SHINE YOUR COLOURS, LICHT UP YOUR COMMUNITY Toả sáng sắc màu riêng 37
A LUNG'S STORY Chuyện của A Lùng40
sketching your own dreams Chắp tay bút vẽ ước mơ 43
Mighty trees V Å T R ÙNG XANH - CHAPTER 5 ★
WARMTH, STRUCTURE, LOVE Âm áp, cấu trúc, yêu thương 46
BEGINNING OF A SUSTAINABLE FUTURE Bắt đầu một ngày mai bền vững48

Ь

"Từ hạt mầm nhỏ Chồi biếc lớn nhanh Vươn cao, toả rộng Thành vạt rừng xanh."

> "From the tiny seeds Green sprouts grow quickly Reach high and widespread To become mighty trees."

Cho đến bây giờ, mỗi khi nhớ lại câu chuyện đó, trong tôi vẫn còn nguyên cảm giác lo lắng đến nghẹt thở khi cùng đội chuyển tuyến* cứu hộ một thai phụ trẻ trong một đêm mưa gió mịt mùng.

Đêm đó, vào khoảng 8 giờ tối, tôi đang ở nhà, ngoài hiên trời mưa như trút nước. Mọi thứ xung quanh bản làng hẻo lánh này càng trở nên ảm đạm hơn trong màn mưa lạnh lẽo.

Đột nhiên, chị Lý cuống cuồng chạy sang nhà tôi, người chị ướt sũng. Tôi vẫn nhớ như in khoảnh khắc tôi bắt gặp sự hoang mang trong ánh mắt chị: "Nhanh, nhanh lên, làm ơn giúp cái Mỷ, nó đang đau bụng dữ dội, nó sắp sinh

rồi". Tôi lập tức chộp lấy điện thoại và gọi mấy anh em trong đội chuyển tuyến: "Cuộc gọi khẩn. Đến nhà cái Mỷ ngay lập tức".

Khi chúng tôi đến nơi, Mỷ đang đau bụng dữ dội, người tái xanh như sắp ngất. Ngoài trời vẫn đổ mưa. Con đường đất ngoằn ngoèo, trơn trượt. Nhìn thai phụ đau đớn, tôi có thể thấy mối nguy hiểm đang đến gần. Tôi ngay lập tức đưa ra quyết định dùng cáng đưa Mỷ ra điểm trạm gần nhất, có ô tô để đưa đến bệnh viện.

Anh em trong đội nhanh chóng chuẩn bị chăn, đệm lót và áo mưa, đảm bảo cho Mỷ được nằm trong tư thế thoải mái nhất có thể và không bị ướt. Tôi đi bên cạnh, trấn an Mỷ trong suốt quãng đường ra trạm và lên xe ô tô.

Khi đến nơi, bác sĩ kiểm tra và cho biết Mỷ đã vỡ ối. Bác sĩ hội chẩn và quyết định việc mổ lấy thai là cấp bách để cứu cả mẹ và em bé.

Không ai bảo ai, chúng tôi chờ ở bên ngoài, cầu mong một phép màu sẽ đến. Người ướt đẫm vì mưa nhưng chúng tôi không thấy lạnh hay khó chịu. Tôi tưởng chừng như một thế kỷ đã trôi qua. Tim tôi thắt lại khi bác sĩ đến và bắt tay chúng tôi:

"Chúc mừng các người hùng của bản, nhờ có các anh hành động kịp thời, chúng tôi có cơ hội can thiệp đúng lúc để đảm bảo an toàn cho mẹ và cặp song sinh. Nếu đến muộn hơn một chút thì hậu quả có thể rất nặng nề".

Vào lúc đấy, chúng tôi mới có thể thở phào nhẹ nhõm. Tôi và những người anh em trong đội mừng rỡ ôm lấy nhau, không thể nào diễn tả được niềm hạnh phúc bằng lời. Bây giờ kể lại, tay tôi vẫn còn run và xúc động.

Tối đêm đó về, tôi trần trọc mãi, trong lòng lẫn lộn cảm xúc vừa vui mừng vừa lo lắng. Tâm trí tôi miên man nghĩ đến việc phải họp bản để kêu gọi nhiều thanh niên hơn nữa tham gia vào đội chuyển tuyến, để hỗ trợ dân bản của tôi trong những lúc nguy cấp được kip thời.

* Đội chuyển tuyến dựa vào cộng đồng là nỗ lực tiếp nối của mô hình chăm sóc bà mẹ và trẻ sơ sinh mang tên "Chăm sóc liên tục từ nhà đến bệnh viện" do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em giới thiệu từ năm 2006, nhằm trang bị cho một số người dân địa phương kỹ năng và kiến thức cần thiết để kịp thời chuyển bà mẹ và trẻ sơ sinh đến các cơ sở y tế gần nhất trong trường hợp khẩn cấp.

THE REFERRAL TEAM

It remains entirely the same feeling as the last 6 months when the referral team* and I saved that young pregnant woman in a pitch-black rainy night.

That night, it was around 8:00 pm. I was at home, and outside on the porch, it was raining cats and dogs. The surroundings in this remote village became more dismal than ever in the rain.

Suddenly, Ly frantically ran to my house, she was soaked in water, I still remember exactly the moment I captured an anxious look in her eyes: "Quickly, please come and help My, she is in severe pain, she is in labor". I immediately grabbed my phone and yelled to my referral teammates, "This is an urgent call. Right now, go to My's house".

When we arrived, My was undergoing intense discomfort in her abdominal region and was pale as if she was about to faint. The rain was still pouring. The dirt road was winding and slippery. As I watched the woman in pain, I could see that danger was drawing near. I made an immediate decision to use a stretcher to take My to the nearest health station, where we could get a car to the hospital.

My teammates quickly prepared blankets, cushions, and raincoats so that My could lie in the most comfortable position possible without getting wet. I stayed by her side, reassured her, and then we set off.

Upon arrival at the DHC, the examination showed that her amniotic membranes had ruptured. The doctor determined that an emergency cesarean section was extremely vital to ensure the safety of both mother and babies.

We waited outside silently, praying for a miracle to come. We were soaked by the rain, but we didn't feel cold or uncomfortable. It seemed like a century had passed. My heart sank when the doctor came and shook our hands:

"Congratulations! You are real heroes tonight! Thanks to your prompt action, we could intervene just in time to ensure the safety of both My and her twins. Had you arrived even slightly later, the consequences could have been devastating".

At that precise moment, we could breathe a sigh of relief. My teammates and I gave each other warm embraces. We were unable to put our joy into words. Now that I bring it up, my hands continue to tremble.

When I got home that night, I tossed and turned. My heart was filled with mixed emotions of fear and joy. I kept thinking about holding a village meeting to call on more young people to join the referral team, to provide prompt support to my villagers in times of danger.

* The community-based referral team is a continuous effort of the maternal and neonatal care model named "Continuing care from home to hospital" introduced by Save the Children since 2006, aiming at equipping selected villagers with essential skills and knowledge for the timely transfer of mothers and newborns to nearby health facilities in case of emergency.

CHUYỆN CỦA NHỮNG THANH ÂM

Tiếng còi xe cấp cứu

Dù đã bao nhiêu năm trong nghề, âm thanh ấy vẫn luôn là thứ ám ảnh chị. Là bác sĩ sản khoa của một huyện nghèo, với gần 81% là người thiểu số, chị biết, hễ có tiếng còi báo cấp cứu vào tầm nửa đêm, kiểu gì cũng sẽ là một ca sinh non hay biến chứng sau sinh.

Mặc dù trong những năm gần đây, số lượng sinh tại nhà đã giảm đáng kể, người dân đã hiểu biết hơn, khám thai cũng đầy đủ hơn, tuy nhiên, vẫn còn các gia đình dân tộc thiểu số duy trì thói quen được truyền lại từ bao đời nay. Nhưng ít nhất, khi nghe thấy tiếng còi, chị biết, sản phụ và em bé đã đến nơi có thể mang lại hy vọng của sự sống.

Tiếng khóc

Hôm ấy là một ca sinh non, mẹ em bé vừa bước qua tuổi 16 - cái tuổi lẽ ra được xem tuổi ăn, tuổi học, tuổi đẹp nhất của cuộc đời thiếu nữ. Phải hơn hai tháng nữa mới tới ngày dự sinh, sản phụ trẻ bỗng đau bụng dữ dội và gia đình vội vàng đưa em lên bệnh viện huyện.

Ekip bác sĩ, y tá trực hối hả kiểm tra huyết áp, nhịp tim, gắn máy theo dõi, siêu âm, đo cơn gò... Áp lực vô hình trả lại một không gian chỉ còn lại tiếng bước chân, tiếng thở và tiếng máy móc.

- "Mở 8 phân rồi, bắt đầu rặn nào!"
- "Nào! Mình rên hét ít thôi, cố gắng giữ sức em nhé!"
 - "Rồi, đầu ra rồi,..."

Y tá đặt em bé lên người mẹ, tiếng khóc òa của người mẹ trẻ hòa tiếng oa oa của em bé vang cả căn phòng.

Tuy em chỉ nặng 1,7kg – to hơn cánh tay chút xíu, nhưng tiếng khóc ấy đã mang lại cho tất cả mọi người có mặt niềm hân hoan, hạnh phúc khi chào đón một sinh linh nhỏ đến với thế giới tươi đẹp này.

Tiếng cười và...những cái ôm trong hạnh phúc!

Nếu như trước đây, đối với những ca sinh non tháng nhẹ cân, với biểu hiện vàng da, suy hô hấp... chị sẽ chuyển mẹ và bé lên bệnh viện tuyến tỉnh để có cơ hội tiếp nhận điều trị bằng những máy móc, thiết bị y tế hiện đại.

Tuy nhiên, kể từ ngày được bác sĩ tuyến trung ương cầm tay chỉ việc về phương pháp Kangaroo*, trong một khóa đào tạo do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em hỗ trợ, một điều quan trọng đã thay đổi trong chị.

Chị đã biết rằng, những cái ôm yêu thương ấm áp cũng đủ để giúp một sinh linh bé nhỏ vượt qua những thử thách lớn nhất của cuộc đời.

Chị thuyết phục người nhà, là ông bà, là cha mẹ,... lần lượt ấp em bé trên ngực, da kề da, giữ ấm cho em tối thiểu 20 tiếng mỗi ngày. Không cần thiết bị cao siêu hay kĩ thuật phức tạp, khó nhất của KMC tóm gọn ở chữ "KIÊN TRÌ".

Sau 2 tuần được chăm sóc và theo dõi liên tục sự đáp ứng của trẻ, em bé đã có thể tự bú sữa mẹ mà không cần thiết bị hỗ trợ, cân nặng tăng dần và đủ điều kiện để xuất viện về nhà.

Với phương pháp này, việc chăm sóc em bé không chỉ trở nên dễ dàng, đơn giản hơn, mà còn gia tăng tình cảm và sự sẻ chia trách nhiệm giữa các thành viên trong gia đình. Những phòng chăm sóc đặc biệt nơi chị công tác ngày càng có nhiều thêm những nụ cười, những ánh mắt lấp lánh niềm vui.

Vậy đó! Khoa Sản của chị chỉ quanh đi quẩn lại với những âm thanh đã trở nên quen thuộc. Nơi niềm tin được cho đi và sự hy vọng luôn đong đầy. Thanh âm của sự hối hả, thanh âm của tiếng khóc, của tiếng cười hạnh phúc ...- Điều này chẳng phải đã bù đắp cho tất cả những khó khăn và thách thức mà chị phải đương đầu mỗi ngày hay sao!

Phỏng theo Nhật ký đi trực, BS.Vân Anh, Khoa Sản, Bệnh viện huyện Quỳnh Nhai, Tỉnh Sơn La.

STORY OF THE SOUNDS

The Ambulance's Sound

After many working years, the ambulance sound remains haunting. As an obstetrician in an impoverished district, where minorities make up nearly 81%, I know a midnight siren often signals a premature birth or complications.

While home births have drastically reduced in recent years due to improved knowledge and prenatal care, ethnic families keep some traditional customs. Yet at least when I hear the siren now, I know the mother and child are transferred to a place of treatment opportunities.

The Sound of Tears

I still remember a premature delivery on that day, involving a 16-year-old girl, who was in the prime of her youth. More than two months before her expected due date, she experienced severe abdominal pain after dinner. Her family rushed her to our hospital.

Upon arrival, the medical team immediately monitored her vital signs, checked for contractions, conducted an ultrasound, etc. Amid the tension, the only sounds that prevailed were the echoes of footsteps, breathing, and medical machinery.

- "It's dilated to 8 centimeters, start pushing!"
- "Come on! Control your breath, dear!"
- "Alright, the head is coming out..."

^{*} Phương pháp Kangaroo là phương pháp chăm sóc trẻ sinh non hoặc nhẹ cân bằng việc đặt em bé tiếp xúc da kề da trên ngực của người mẹ (hoặc người chăm sóc trẻ). Phương pháp này được sử dụng rộng rãi trên thế giới, đặc biệt tại các khu vực mà nguồn lực y tế còn hạn chế. KMC mang lại những lợi ích tiêu biểu như: duy trì thân nhiệt, điều hòa nhịp tim của trẻ, hỗ trợ sự phát triển của não bộ, tránh được tình trạng nhiễm khuẩn sơ sinh....

The nurse gently placed the baby on the mother, and both cried.

Though the baby weighed only 1.7kg - a little bigger than an arm, that cry brought joy and happiness to everyone there as we welcomed a young living soul to this beautiful world.

The Sound of Laughter and... Happy Hugs

I used to refer premature, low-weight newborns with jaundice and respiratory distress to a provincial hospital for advanced treatment.

But everything changed when the national trainer introduced me to the Kangaroo Mother Care (KMC)* method during a training course supported by Save the Children.

I realized that the warmth of a hug could aid a newborn in overcoming one of the hardest challenges of life. I persuaded her family members, such as grandparents, parents, and other relatives — to take turns holding the baby on their chest, skinto-skin, ensuring the infant received warmth for over 20 hours a day. While the KMC method might not rely on sophisticated machinery or techniques, it certainly demands "persistence".

After two weeks of intensive care and close monitoring, the baby began breastfeeding without aid, steadily gaining weight, and soon qualified for discharge.

This method not only makes taking care of the baby become easier and simpler, but also helps increase affection and sharing of responsibilities among family members. The special care rooms where I work are filled with more and more laughter and sparkling joyful eyes.

Day in and day out, the Obstetrics Department echoes with familiar sounds. It's where faith is restored, and hope is perpetually rekindled. The footsteps, the cries, the laughter – aren't these harmonious sounds enough to counterbalance the daily adversities I face?

The story was inspired by sharing of Dr. Van Anh, Department of Obstetrics and Gynecology, Quynh Nhai District Hospital, Son La Province.

^{*} Kangaroo Mother Care (KMC) is a method of caring for premature or low birth weight infants that involves skin-to-skin contact between the baby and the mother (or the caregiver). This method is widely used, particularly in resource-limited settings where access to advanced medical equipment and facilities may be limited. KMC has proven benefits in aiding in the newborn's temperature regulation, heart rate stability, supporting brain development, and preventing neonatal infections, etc.

Năm 18 tuổi, cuộc sống của tôi hoàn toàn bị đảo lộn khi lần đầu lên chức Bố. Cho con ăn, tắm cho con, dỗ dành khi con khóc... vô vàn những việc lặt vặt hàng ngày khi hỗ trợ vợ làm tôi choáng ngợp, mệt mỏi với sự lộn xộn.

Cho dù đã thử nhiều cách để sắp xếp, cải thiện cuộc sống, chúng tôi vẫn gặp nhiều rắc rối vì cả hai vợ chồng đều còn rất trẻ, không có kiến thức và kinh nghiệm chăm sóc con. Chúng tôi loay hoay không biết đâu là cách tốt nhất vì có quá nhiều luồng thông tin và những lời khuyên khác nhau, hiện đại có mà truyền thống cũng có.

Rồi vợ tôi được chị hàng xóm chia sẻ nên khuyến khích tôi tham gia một câu lạc bộ dành cho người chăm sóc trẻ*. Thành thật mà nói, tôi không nghĩ rằng câu lạc bộ đó có thể giúp được gì cho gia đình tôi. Hơn nữa, tôi không nghĩ việc học về chăm sóc con cái là việc của đàn ông, bởi trách nhiệm này thường được giao phó cho chị em phụ nữ.

Tuy vậy, vợ tôi và các anh chị cán bộ đã ủng hộ và khích lệ tôi rất nhiều, thế nên tôi thử đến câu lạc bộ một vài buổi. Điều đáng ngạc nhiên là, ngay sau buổi đầu tiên, góc nhìn của tôi đã có sự thay đổi. Sự bối rối và lo lắng trước đó dường như tan biến, chỉ còn lại chỗ cho sự háo hức và niềm vui.

Lĩnh hội được nhiều kiến thức, kỹ năng bổ ích và thực tế khiến tôi muốn dành thời gian chất lượng bên con hơn bao giờ hết. Tôi không còn sợ việc chăm sóc con. Trước kia, khi con khóc, tôi thực sự căng thẳng và bất lực, tôi không biết phải làm gì. Nhờ tham gia câu lạc bộ, tôi đúc kết được các kiến thức về chăm sóc đáp ứng, giao tiếp đầu đời và các phương pháp chơi cùng con. Giờ đây tôi có thể cho con ăn, tắm cho con, tự tay làm đồ chơi cho con, trò chuyện với con mà không còn thấy chán. Thậm chí tôi còn có thể nấu ăn cho con, dù trước đây mọi người hiếm khi thấy tôi vào bếp.

Tôi cũng may mắn có cơ hội được tham gia vào các buổi họp nhóm và các sự kiện truyền thông để chia sẻ kinh nghiệm và truyền cảm hứng cho các phụ huynh khác. Tôi thực sự không tin là mình đã làm được những điều đó. Làm bố thực sự không dễ dàng, nếu như không biết cách thì dù chỉ đơn giản là chơi với trẻ cũng trở thành thách thức.

Tôi thực sự rất biết ơn câu lạc bộ. Gia đình tôi bây giờ tràn ngập niềm vui và tiếng cười. Điều làm tôi tự hào nhất là vợ tặng cho tôi biệt danh "Ông bố quốc dân".

Để những người bố khác cũng có cơ hội được học hỏi các kiến thức để nuôi dạy con cái, tôi mong rằng mô hình câu

lạc bộ này sẽ được mở rộng đến nhiều địa phương hơn nữa.

* Hoạt động CLB người chăm sóc trẻ thuộc dự án "Phát triển trí tuệ cho tương lai tươi sáng" sử dụng phương pháp Đánh thức tiềm năng não bộ phát triển bởi Tổ chức Cứu trợ Trẻ em với mục tiêu hỗ trợ người chăm sóc thúc đẩy sự phát triển toàn diện của trẻ thông qua "chăm sóc đáp ứng" và "hỗ trợ phát triển", tập trung vào cách chăm sóc, trò chuyện, vui chơi và tương tác với trẻ trong 1000 ngày đầu đời - giai đoạn phát triển vượt bậc của trẻ.

THE FATHERHOOD

My life at the age of 18 was turned completely upside down when I became a father. The multitude of daily tasks, including feeding, bathing, and comforting the baby when he cried, often left me feeling overwhelmed and disorganized.

Despite trying many ways to make our lives better, my wife and I still struggled as we were both young and lacked childcare experience and knowledge. We were lost among tons of advice and information, both modern and traditional.

One day, my wife heard from a neighbor and encouraged me to participate in the preschool Caregivers' Club*. Honestly, I did not think the club would be able to assist us. It seemed rare for men to learn how to care for children, as these responsibilities were typically viewed as women's work.

With immense support and encouragement from my wife and the instructors, I decided to give the club a try. After the first session, my entire perspective unexpectedly changed. My previous confusion and anxiety had completely vanished, there was only room for excitement and joy.

Gaining a lot of practical and beneficial knowledge related to childcare, I started to enjoy spending quality time with my son. I was no longer afraid to take care of him. Before, when he cried, I felt extremely stressed and helpless, I did not know what to do. Thanks to the Caregivers' Club, I understand thoroughly about early communication, responsive care and play methods. I can now feed, bathe, make toys for him myself, and talk with my son without getting bored. Moreover, I can easily cook for him although I have hardly ever been in the kitchen before.

I also had opportunities to participate in group sessions and engage in communication activities to share experiences and inspire other caregivers in the community. It was unbelievable that I could make it. Being a father is not easy. If you don't know how, even a simple task like playing with babies can be very challenging.

I am grateful to the Caregivers' club. Now my family life is filled with joy and laughter. My proudest moment was when my wife gave me a nickname: "You are a National Daddy." In order for fathers like me to have the chance to gain practical knowledge in raising their children, I hope that the club model will be expanded to numerous other villages and communes.

* Caregivers' Club activity under the project "Building brains for a bright future" uses Save the Children's Building Brains common approach to support caregivers to promote the comprehensive development of children through "responsive care" and "early stimulation", focusing on how to take care, talk, play and interact with children in the first 1000 days of life - a period of outstanding development for children.

CHUONG 2 | CHAPTER 2

CHÔI BIẾC Green Sprouts

ABC - ĐỘC THẬT LÀ DỄ

Nhớ lại ngày đầu tiên Nhân bước vào lớp học, tôi không thể tưởng tượng rằng cậu bé 5 tuổi ít nói này sẽ trải qua một sự thay đổi lớn đến vậy. Ban đầu, Nhân có vẻ là một cậu bé nhút nhát, em thích ngồi một mình hơn là chơi với các bạn. Em không hề hứng thú học tập và gặp khó khăn trong việc nhận biết chữ số và đếm. Sau này, khi trò chuyện nhiều hơn với Nhân, tôi mới hiểu rằng, không phải em không thích chơi với bạn hay không thích học, mà hoàn cảnh gia đình khiến em thu mình lại và ngày càng nhút nhát hơn. Cha mẹ em thường đi làm từ sáng sớm đến tối mịt để kiếm sống. Họ để Nhân và chị gái em năm nay 11 tuổi ở nhà, hai chị em tự chăm sóc lẫn nhau.

Để giúp bố mẹ Nhân có thể dành thời gian với con và biết cách chơi cùng con thông qua các hoạt động học tập, tôi đã vận động mẹ Nhân, chị Hoa tham gia Câu lạc bộ Cha mẹ. Tuy nhiên mẹ em từ chối vì lo ngại sẽ ảnh hưởng đến công việc và giảm thu nhập của gia đình. Tôi biết rằng cha mẹ đóng vai trò rất quan trọng trong sự phát triển của con, vì vậy tôi đã quyết tâm không bỏ cuộc.

Một lần, xong việc sớm đến đón con, chị Hoa tò mò khi thấy các phụ huynh khác đang vui vẻ tham gia các trò chơi và hoạt động cùng con. Tôi đã mời chị thử tham gia một buổi sinh hoạt. Dù còn ngần ngại, chị Hoa đã đồng ý tham gia. Tôi vẫn còn nhớ như in ánh mắt hạnh phúc, vui vẻ của chị Hoa khi có thể cùng con trò chuyện về cuốn sách yêu thích. Dần dần, chị Hoa thường xuyên đến đón con và tham gia các buổi sinh hoạt câu lạc bộ hơn, chị còn tâm sự với tôi về quá trình học tập của con. Chị nhận ra rằng làm cha mẹ không chỉ là nhắc nhở con làm bài tập, mà còn là khiến con yêu thích học hỏi kiến thức mới thông qua đồ vật xung quanh và trò chuyện hàng ngày. Để giúp Nhân phát triển kỹ năng đọc, chị Hoa còn tự làm một hộp chữ cái được cắt từ vỏ hộp bánh kẹo để con có thể chơi và học.

Nỗ lực của người mẹ đã mang lại kết quả diệu kì. Đến nay, Nhân đã nhận biết được tất cả các chữ cái và đếm đến 10. Trong lớp, em cũng tham gia tích cực các trò chơi và hoạt động cùng bạn. "Chị nghĩ rằng bạn ý đã sẵn sàng vào lớp 1." Chị Hoa chia sẻ với tôi trong một lần đón con.

Dịch COVID-19 càng khiến vai trò của phụ huynh trong việc giáo dục con trẻ càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Tôi cảm thấy rất may mắn vì trường mình đã được làm quen và áp dụng phương pháp "Hỗ trợ trẻ mầm non làm quen với Đọc viết và Toán" của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em vào hoạt động Câu lạc bộ Cha mẹ, giúp học sinh của mình vẫn luôn được học tập những điều mới ngay cả khi không thể đến trường.

"Con thích vẽ và đọc truyện. Con muốn trở thành kĩ sư." Nhân vui vẻ chia sẻ khi tham gia buổi sinh hoạt câu lạc bộ cùng với mẹ. Tôi hy vọng rằng, cùng với tình yêu và sự hỗ trợ từ cha mẹ,

chàng trai nhỏ này sẽ lớn lên trong hạnh phúc và đạt được ước mơ của mình.

A B C - EASY TO READ

When Nhan first came to my class, I could not imagine how much this quiet 5-year-old boy would change. He hardly spoke and preferred sitting alone rather than playing with friends. He showed no interest in learning and struggled to recognize numbers and count. Later, I learned that his family situation made him withdrawn and shy. His parents worked hard from dawn to dusk and left him and his 11-year-old sister at home to take care of each other.

I wanted to help Nhan's parents spend more time with their children and learn how to play with them through learning activities, so I invited Nhan's mother, Ms. Hoa, to join the Parents Club. But she refused, worried that it would affect her work and income. I knew that parents played a vital role in their children's development, so I did not give up.

One day, when she came early to pick up her child, Ms. Hoa saw other parents enjoying games and activities with their children and many colorful picture books. I asked her to join an activity. She was hesitant, but she agreed. I will never forget the joy in her eyes when she talked to Nhan about his favorite book. Gradually, Ms. Hoa came more often to join the club activities. She also shared with me about Nhan's learning progress. She realized that learning with her son was not just doing homework from textbooks, but also making him curious about new knowledge through everyday objects and conversations.

Ms. Hoa even made letters from colorful candy boxes for Nhan to play with and develop his reading skills.

The mother's effort brought amazing results. Now, Nhan can recognize all the letters and count to 10. In class, he also participates actively in games and activities with his friends. "I think he is ready for grade 1." Ms. Hoa told me once when she picked up her child.

The COVID-19 pandemic made the role of parents in educating children more important than ever. I feel very lucky that my school has adopted the common approach "Ready to Learn" by Save the Children and the Parents Club activity, helping my students learn new things even when they cannot go to school.

"I like drawing and reading stories. I want to be an engineer." Nhan happily shared when he joined the club activity with his mother. I hope that with parents' love and support, this little boy will grow up happily and achieve his dreams.

^{* &}quot;Hỗ trợ trẻ mầm non làm quen với Đọc viết và Toán" là phương pháp tiếp cận chung do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em phát triển, với các hoạt động học mà chơi nhằm hỗ trợ giáo viên và người chăm sóc trẻ giúp trẻ từ 3-6 tuổi làm quen, hình thành các kĩ năng cơ bản về đọc viết và toán cần thiết cho học tập và cuộc sống.

^{* &}quot;Ready to Learn" is a common approach developed by Save the Children with play-based activities that enables schools and caregivers to support 3-6 year-old children to develop the foundational literacy and math skills needed to succeed in school and life.

NHỮNG BƯỚC CHÂN VUI

Tôi là một cán bộ dự án Chương trình Bảo trợ* của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em. Năm năm trước, tôi nhận nhiệm vụ phụ trách quỹ Tim và Saffron, một sáng kiến hỗ trợ kịp thời cho trẻ em khuyết tật ở Lào Cai do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em thực hiện. Dự án của chúng tôi muốn mang lại những thay đổi tốt đẹp cho cuộc sống của trẻ khuyết tật, những trẻ có khiếm khuyết về thể chất, trí tuệ, vận động, thị giác và thính giác với các yêu cầu theo dõi và phẫu thuật phức tạp.

Tổi gặp Vân và Sơn lần đầu trong một căn nhà nhỏ tại một xã miền núi còn nhiều khó khăn. Hai em không thể đi lại bình thường như các bạn khác vì đôi chân biến dạng hình chữ X. Hai đứa trẻ dáng gầy mảnh khảnh. Trong đôi mắt ngây thơ của các em chất chứa những nỗi buồn và sự bất an. Lớn lên thiếu thốn tình thương của mẹ, bố lại nghiện rượu, hai em được nuôi nấng từ tình thương của bà ngoại tuổi đã cao.

Qua trò chuyện, ánh mắt hai đứa trẻ sáng lên khi biết rằng chúng tôi đến để hỗ trợ chữa trị đôi chân cho các em. Một tia hy vọng loé lên cho gia đình họ với ước mơ nhìn thấy những đứa trẻ được lớn lên khoẻ mạnh.

Ngoài hỗ trợ các em chữa trị, chương trình còn giúp cải thiện sinh kế cho gia đình bằng việc mua trâu và hướng dẫn cách chăn nuôi. Kể từ đó, tôi nhìn thấy sự thay đổi tích cực ở người bố. Anh đã bỏ rượu và nỗ lực để làm chỗ dựa tinh thần cho các con. Suốt năm năm, anh đã luôn cùng con đến viện để được chỉ định chẩn đoán hình ảnh, xét nghiệm và sử dụng thuốc điều trị định kỳ.

Một lần khi tôi đến thăm, anh trải lòng: "Thực sự như một phép màu. Nếu không có sự hỗ trợ của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em, việc giúp cho các con có thể đi lại bình thường như bạn bè sẽ luôn là một qiấc mơ xa xôi cả đời tôi".

Sau năm năm với rất nhiều sự kiên nhẫn, nỗ lực và chờ đợi, trước sự ngỡ ngàng của tất cả mọi người, đôi chân của các em đã hoàn toàn bình phục. Vân nói: "Có lúc chị em cháu không nhận ra mình trong những bức hình cũ. Chân của chúng cháu bây giờ rất khoẻ. Cháu có thể chạy, có thể chơi. Bọn cháu vui lắm ạ! Cháu muốn nói lời cảm ơn các cô chú ở Tổ chức Cứu trợ Trẻ em và bác sĩ nữa. Mai sau cháu cũng muốn trở thành bác sĩ để giúp đỡ mọi người".

Tôi rời ngôi nhà nhỏ của hai em vào một ngày nắng đẹp, tiếng cười đùa giòn giã vẫn vang vọng phía sau lưng. Vẫn là con đường gập ghềnh tôi đã từng đi lại hàng trăm lần, nhưng bởi trong lòng ngập tràn niềm vui và sự ấm áp, tôi cảm thấy bước chân mình thật nhẹ nhõm. Tôi hy vọng những điều tốt đẹp nhất đến với các em và tin tưởng rằng một ngày nào đó trong tương lai, các em sẽ thành công theo đuổi ước mơ trong cuộc đời như các em đã chiến thắng những khó khăn từ thời thơ ấu.

STEADY AND JOYFUL STEPS

I am a project officer of Save the Children's Sponsorship Program*. Five years ago, I was given responsibility for Tim & Saffron Foundation, which is an initiative for prompt assistance for children with disabilities in Lao Cai conducted by Save the Children. Our project aims to bring changes to the lives of children with physical, intellectual, motor, visual, and hearing impairments with complex surgical and follow-up needs.

I first met Van and Son in a small house in a poor mountainous area. They were unable to walk normally like their peers due to their deformed X-shaped legs. They had small, slender bodies. Sadness and insecurity were imprinted in their innocent eyes. Growing up without mother's care, while their father was an alcoholic, the kids were mostly brought up by their old grandma.

Through conversation, the children's eyes lit up when they knew that we were there to help to cure their legs. A glimmer of hope appeared in the family with the dream of seeing Van and Son grow up healthy.

^{*} Chương trình Bảo trợ Trẻ em tại Lào Cai nhấn mạnh sự phát triển toàn diện và bền vững cho trẻ, tập trung vào chăm sóc sức khỏe và giáo dục chất lượng, đồng thời cung cấp hỗ trợ cho gia đình trẻ. Quỹ Tim và Saffron là một sáng kiến thuộc Chương trình nhằm cung cấp hỗ trợ kịp thời cho trẻ em khuyết tật tại địa phương.

In addition to supporting the children's treatment, the program also helped improve family livelihoods by providing buffaloes and instructing them on how to raise livestock. Since then, I observed positive changes from their father. He gave up alcohol and made an effort to serve as the children's mental support. For five years, he always accompanied them to the hospital for regular prescribing diagnostic imaging, tests, and medication.

When I once visited, he opened: "This is truly a miracle. Without help from Save the Children, it would be an illusory dream for the rest of my life to help my kids walk normally like their peers".

After five years of tremendous patience, effort and waiting, to everyone's surprise, their legs made a full recovery. Van once remarked: "Sometimes we could not recognize us when we looked at our old pictures. Our legs are now in excellent condition. We can run, we can play. We are overjoyed. I want to say thank you to the people at Save the Children and the doctor. I want to be a doctor in the future to help many people".

I recently left their home on a bright day, with their hearty laughter echoing behind. It was still the bumpy path leading to the house that I went back and forth hundreds of times, but because my heart was submerged with joy and warmth, I felt my steps as light as clouds. I hope for the best for them and believe that one day they will successfully pursue their dream in life, just like the way they overcame challenges in their childhood.

^{*} The Child Sponsorship Program in Lào Cai stresses holistic and long-term development for children, focusing on high-quality healthcare and education, while providing support to both children and their families. Tim and Saffron Foundation is an initiative under the Program that grants prompt assistance to children with disabilities in the area.

CHUONG 3 | CHAPTER 3

YU'O'N CAO Reach High

THẤY MÌNH NHƯ TOẢ SÁNG

Một ngày Sài Gòn nắng chói chang, ve kêu râm ran trong vòm lá, tôi ngồi dưới tán cây giữa sân trường trò chuyện với Thảo sau khi hoạt động sinh hoạt nhóm* kết thúc. Đó là một cô trò nhỏ lớp 5 trường Tiểu học Phước Hiệp, cô bé dễ gây ấn tượng với đôi mắt sáng và nụ cười hồn nhiên. Em là nhóm trưởng trong hoạt động hôm nay. Chúng tôi cùng nhìn

các vị phụ huynh đang chào nhau và rời khỏi sân trường, trên tay mỗi người còn đang cầm mấy tờ rơi vừa được phát trong buổi thảo luận.

"Chúc mừng con! Hoạt động hôm nay rất thành công. Ba mẹ và các bạn tham gia rất hào hứng, tích cực, thật tuyệt vời." Tôi nói.

Em mim cười tự hào và nói: "Con mong là sẽ được làm nhiều hoạt động như thế này nữa, con muốn tuyên truyền đến mọi người để tất cả các bạn của con ở khắp mọi nơi sẽ không bao giờ bị đánh, bị bắt cóc nữa".

"Bị đánh, bị bắt cóc sao?" Tôi nghiêng đầu tò mò với những điều em vừa nói.

"Dạ. Vì lúc trước, con từng nhìn thấy một bé trai bị mẹ đánh và đuổi ra khỏi nhà. Bạn đó mới có 6 tuổi. Con còn nghe những người lớn doạ rằng mình sẽ bị bắt cóc nếu không vâng lời." Em ngây thơ kể lại.

"Vậy sao! Chuyện xảy ra lâu chưa? Lúc ấy, con cảm thấy thế nào?" Tôi ân cần.

Em đưa tay lên vén một ít tóc mai trên vầng trán lấm tấm mồ hôi.

"Con đã rất buồn và không hiểu tại sao người lớn lại làm như vậy. Con nghĩ người lớn thì phải bảo vệ trẻ con. Lúc đó con rất muốn bảo vệ các bạn nhưng con không biết nói như thế nào." Thảo chia sẻ.

"Có phải vì thế mà con tích cực tham gia vào hoạt động này không?" Tôi nheo mắt nhìn em.

"Đúng đấy ạ." Em phấn khởi nói: "Từ những gì mà con thấy, con đã luôn mong sẽ làm được gì đó để giúp các bạn. Bây giờ thì con vui lắm vì học được rất nhiều điều bổ ích về quyền của trẻ em và tuyên truyền đến mọi người."

"Điều gì khiến con vui nhất khi tham gia vào dự án?" Tôi hỏi.

Thảo ngẫm nghĩ một lúc rồi cười tít mắt:

"Con vui vì nhiều điều lắm. Con được cùng các bạn học về quyền của chính mình và biết cách bảo vệ bản thân. Các cô chú ở SC và thầy cô hướng dẫn chúng con trình bày ý tưởng trong các buổi thảo luận nhóm với rất nhiều người lớn. Lúc trước mỗi khi đứng phát biểu ở lớp thôi, con đã rất run và hồi hộp rồi. Bây giờ con thấy rất tự tin và tự hào khi nói về quyền của chính mình trước đám đông. Con thấy mình như tỏa sáng vậy!"

Tôi còn đang gật gù, chăm chú lắng nghe, em đã lại reo lên: "Cô ơi, cô biết không, con và các bạn còn đang kêu gọi phụ huynh và giáo viên cùng ký vào cam kết nói không với bạo lực trẻ em nữa. Điều này thực sự có ý nghĩa. Tụi con mong chờ phiếu cam kết đầy đủ hết các chữ ký."

Tôi định hỏi thêm em về những câu chuyện mà em và các bạn đang làm nhưng tiếng trống báo hiệu tiết học mới vang lên giục giã, các em học sinh như bầy chim lao xao bay về tổ, ríu rít nói cười.

Thảo vẫy tạm biệt tôi rồi chạy đi, vệt nắng lướt trên vai em, tôi vẫn đứng nhìn theo bím tóc xinh xinh đang lắc lư ở phía xa. Tôi vẫn sẽ còn gặp lại em và các bạn học sinh nòng cốt trong những hoạt động sắp tới. Tôi mong chờ lại được nghe em và các bạn kể về những câu chuyện mới. Những câu chuyện chúng tôi được nghe các em nói về chính mình bằng cả trái tim.

^{*} Thảo luận nhóm về chủ đề bảo vệ trẻ em là một trong những hoạt động của dự án "Nâng cao chất lượng giáo dục và bảo vệ cho mọi trẻ em tại Tp.HCM" do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em và đối tác địa phương phối hợp thực hiện. Dự án nhằm góp phần mang lại hạnh phúc và ổn định chung cho xã hội thông qua việc tăng cường hỗ trợ và bảo vệ trong mọi môi trường, không có bạo lực, lạm dụng và phân biệt đối xử đối với trẻ em ở Việt Nam.

I FEEL LIKE I'M SHINING

It was a bright, sunny day in Saigon, with cicadas singing in the canopy of leaves. Thao and I sat in the middle of the schoolyard talking after a group discussion activity* of which she was the leader. Thao was a grade-5 student at Phuoc Hiep Primary School, taken aback by her sparkling eyes and innocent smile. We watched parents waving to each other and leaving the school yard, each of them still holding the leaflets that had just been distributed during the discussion.

"Congratulations! The activity was excellent. Parents and students were enthusiastic and actively engaged. It was fantastic." I said.

She smiled proudly: "I hope I can do more activities like this. I want to spread the word to everyone. I wish that my friends everywhere will never again be beaten or abducted."

"Be beaten, abducted?" I tilted my head curiously at what she just said.

"Yes. I once witnessed a young boy being beaten by his mother and expelled from his house. The boy was only six years old. I even overheard adults say that if children didn't obey, they would be kidnapped." She naively recalled it.

"Really! When did it happen? How did you feel at that time?" I enquired.

She extended her hand to wipe some sideburns off her perspiring forehead.

"I was so sad and did not understand why adults would do that. I believe that adults should protect kids. I really wanted to defend my friends at that time, but I was not sure how to say it." Thao shared.

"Is that the reason you pioneered to participate in this activity?" I squinted my eyes at her.

"That's true," she shared with excitement, "Witnessing such incidents, I have always hoped to do something for my friends. Now I am very happy because I have learned a lot of helpful things about children's rights and spread them to everyone."

"What about taking part in the project makes you the happiest?" I asked.

Thao pondered for a moment before a shining smile:

"I am satisfied for a variety of reasons. I can learn about my rights and know how to defend myself. We were instructed by Save the Children's staff and our teachers to present our ideas in group discussions in front of many adults. I used to be extremely anxious and nervous every time I spoke in class. Now I can speak about my own rights in front of the crowd, I feel confident and proud. I feel like I am shining."

I was still nodding and paying close attention, she excitedly exclaimed: "Miss, you know, my friends and I are also calling on parents and teachers to sign a commitment to say no to violence against children. This is really meaningful. We look forward to the commitment form filled with all the signatures."

I was about to ask her more about what they were working on, but the drum signaling a new class rang out and the students were like a flock of birds flying back to their nests, chirping and laughing.

Thao waved goodbye to me and ran away, the sunlight gliding on her shoulders, I still stood looking at her lovely braid swaying in the distance. I will see her and the core students again in the upcoming activities. I look forward to hearing Thao and her friends tell new stories - the stories that they talk about themselves with all their hearts.

Vẫn như mọi ngày, sau khi giúp tôi dọn dẹp sau bữa tối, Thu được sang nhà bạn chơi. Trước khi đi, con bé háo hức nói với tôi: "Mẹ ơi, con nhớ ra rồi. Con sẽ kể với Hoa và Ngọc!" rồi chạy ào đi.

Thấy con ríu rít thế, chồng tôi hỏi: "Có chuyện gì đấy mẹ Thu?"

Tôi ngồi xuống và bắt đầu mang câu chuyện sáng nay ra kể. Trong lúc ấy, tôi tranh thủ khâu lại chiếc áo đồng phục mà con bé đã bất cẩn làm rách khi đang chơi trốn tìm với bạn ở trường.

"Sáng nay, em đã nhìn thấy một điều rất lạ, một miếng băng vệ sinh chưa dùng bị xé thành từng mảnh và lớp bông bị moi ra tung toé".

Anh nhìn tôi với ánh mắt đầy tò mò.

"Ban đầu, em đã nghĩ là con mèo nhà mình phá phách, nhưng khi bắt gặp ánh mắt tò mò của bé Thu, em ngầm phát hiện ra thủ phạm thực sự". Tôi nói, mắt nhìn về hướng con mèo mướp đang nằm ưỡn ngoài sân.

"Thật à? Tại sao con bé làm thế nhỉ?" Chồng tôi thảng thốt.

"Bé Thu đã ngần ngại một lúc lâu trước khi kể cho em nghe sự thật. Con bé sợ bị trách phạt. Em không muốn làm con sợ. Em từ tốn đến bên con, nhìn con và hỏi liệu con có biết chuyện gì đã xảy ra với món đồ kia không" Tôi kể.

"Và con bé đã nói gì?" Chồng tôi hỏi.

"Mẹ ơi, chính con đã xé nó. Con xin lỗi mẹ. Con thường thấy mẹ và các cô mua và để nó trong nhà tắm. Có lúc, con nhìn thấy nó trong nhà vệ sinh ở trường, màu sắc thì kỳ lạ. Mẹ nói cho con biết cái đó dùng để làm gì hả mẹ?" Tôi thuật lại lời thú nhận gượng gạo của bé Thu.

"Chủ đề này nhạy cảm quá. Con mình còn quá nhỏ". Anh trầm ngâm.

Tôi mỉm cười, không lấy làm ngạc nhiên với những gì mà anh nói:

"Nếu là em cách đây một tuần, em cũng sẽ nghĩ như anh vậy. Anh biết không, tuần trước, em tham gia một khóa tập huấn của dự án Sức khoẻ và Dinh dưỡng học đường*. Em học được nhiều kiến thức mới mẻ và hiểu được tầm quan trọng của việc giáo dục

^{*} Tập huấn giáo viên nguồn về Sức khoẻ tình dục và sinh sản lứa tuổi vị thành niên nằm trong khuôn khổ của dự án Sức khoẻ và Dinh dưỡng Học đường do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em thực hiện. Hoạt động nhằm mục đích nâng cao kiến thức, kỹ năng cho giáo viên tại các trường tiểu học thuộc ba huyện Cái Bè, Cai Lậy và Tân Phước, tỉnh Tiền Giang.

^{*} Group discussion on child protection is one of the activities of the "Improved Protection and Quality Education for All Children in Ho Chi Minh City" project, implemented by Save the Children and local partners. The project aims to contribute to the general well-being and stability of society through the strengthening of a supportive and protective environment in all settings, without violence, abuse and discrimination, for children in Vietnam.

cho trẻ về sức khoẻ sinh sản vị thành niên. Em được học kỹ năng để trò chuyện cùng con. Em rất vui vì câu chuyện sáng nay đã giúp em thực hành những gì em học được".

"Ôi, hay quá. Và rồi em đã trò chuyện với con thế nào?' Anh hỏi

"Em đã từ tốn kể cho con nghe về tuổi dậy thì và chu kỳ kinh nguyệt, em đưa cho con một miếng băng vệ sinh mới, từng bước một em hướng dẫn con cách sử dụng và cách giữ gìn vệ sinh cá nhân" Tôi tự hào kể với chồng.

"Con đang lớn dần lên, chả mấy chốc mà trở thành người lớn, nên em rất mong anh đồng hành cùng em chăm sóc cảm xúc cho các con và kiên nhẫn để giải đáp cho con những băn khoăn thắc mắc đầu đời". Tôi khuyến khích.

Tôi tiếp tục hào hứng kể cho anh những gì tôi làm được:

"Sau khi tham gia tập huấn, em đã tổ chức tập huấn lại cho các giáo viên khác và truyền đạt kiến thức đến hàng trăm học sinh tại các trường".

Đúng lúc ấy, bé Thu chạy về. Con bé sà ngay vào lòng cha và sung sướng kể nó đã vui thế nào khi khoe với các bạn câu chuyện sáng nay.

Trên tay tôi, chiếc áo đồng phục vừa được khâu xong, nó trắng tinh, nhỏ nhắn như tâm hồn non nớt của con bé. Trăng tối đó không tròn nhưng rất sáng, gia đình tôi quây quần bên nhau. Tôi thầm cảm ơn những điều tốt đẹp đã đến đúng lúc, mang cho tôi những niềm tự hào trong sự nghiệp trồng người này.

As usual, after helping me clean up after dinner, Thu was allowed to go to her friend's house. Before leaving, Thu excitedly said, "Mom, I remember. I will tell Hoa and Ngoc!" She then took off running.

Her father observed her overexciting actions, then he asked me: "What's up?"

I sat down and started to tell him the story while sewing Thu's uniform that she carelessly tore when playing hide and seek at school.

"This morning, I saw something strange. A new sanitary napkin was torn into pieces and the cotton layer was hooked out messily."

He gave me a curious look.

"At first, I thought it was a naughty playing of our cat, but then when I caught our 8-year-old daughter's curious eyes, I tacitly realized who the culprit was". I said, looking at the tabby cat lying on his back in the yard.

"Really? Why did she do that?" He was astonished.

"She was hesitating for a while before telling me the truth. She was afraid of being punished. I did not want to scare her. I gently came and asked her if she knew what happened with that poor item." I added.

"Then what did she say?" He asked.

"Mom, I did it. I am sorry. I saw you and other girls or women buy it and keep it in the toilet. Sometimes, I saw it in the school toilet dustbin with a scary color. What is it?" I brought what Thu awkwardly admitted to him.

"This is a sensitive topic to share with her. She is too young to understand those." He said pensively.

I smiled. I was not surprised by what he said.

"If it had been me from a week ago, I would have had the same thoughts. You know, last week, I participated in a training course of the School Health and Nutrition Project**. I truly gained true-to-life knowledge and understood the importance of educating children on adolescent and reproductive health. I was provided with useful skills to talk with children about those topics. What took place this morning helped me practice what I have gained".

"Oh! It was so nice. Then what did you tell her?" He asked.

"I gently told her about puberty and women's period, I handed her a new sanitary napkin, step by step instructed her how to use it properly and taught her how to keep good personal hygiene." I proudly shared it with my husband.

"Our daughter is growing up and will soon become an adult, I really hope you will accompany me in taking care of her emotions and be patient in answering her early questions." I encouraged him.

I continued to joyfully share with him what I had accomplished:

"After participating in the training, I organized training for other teachers and then they took turns delivering the educational sessions for hundreds of children at schools."

At that time, Thu came home. She ran into his father's arms and excitedly expressed how happy she was when she told her peers the story this morning.

Thu's dress had just been sewn in my hand. The white dress is as tiny and pure as her innocent soul. That evening, the moon was not full but bright, and my family gathered. I humbly gave thanks for the advent of good things that came at the right time, which made me proud of my educational career.

^{*} The training for core teachers on adolescent sexual and reproductive health is one of the activities of Save the Children's School Health and Nutrition project. The activity aims to improve knowledge and build capacity for teachers at primary schools in three districts of Cai Be, Cai Lay, and Tan Phuoc, Tien Giang province.

CIEO MẨM CHO NHỮNG ĐỔI THAY

Trở lại Tây Nguyên vào một ngày giữa tháng Ba ấm áp, lòng tôi bồi hồi đến lạ. Xe đưa tôi đi qua những con đường đất đỏ, những vườn cà phê đang vào độ ra hoa trắng muốt, trời xanh và nắng trong, khác hẳn thành phố náo nhiệt, đầy bụi bặm mà tôi sinh sống. Chuyến công tác Đắk Lắk lần này tôi sẽ tham dự Hội thảo tổng kết dự án "Tăng cường năng lực và thúc đẩy thực hành bảo vệ trẻ em trong sản xuất cà phê" giai đoạn 1, dự án mà tôi đã gắn bó suốt 3 năm qua với vai trò cán bộ giám sát và đánh giá.

Tôi còn nhớ, trong cuộc họp khởi động, Minh - quản lý dự án đã chia sẻ với nhóm đánh giá những thách thức hiện hữu trong việc thực hiện dự án. Đắk Lắk được mệnh danh là "thủ phủ" cà phê Việt Nam, việc trồng, chăm sóc và sản xuất cà phê đã trở thành một phần quen thuộc trong cuộc sống của những gia đình nơi đây, trong đó bao gồm cả việc trẻ em làm việc giúp đỡ cha mẹ từ sớm, hoặc tham gia lao động tại các cơ sở sản xuất ở tuổi vị thành niên.

"Không chỉ ở Việt Nam, tại các vùng nguyên liệu của chuỗi cung ứng cà phê toàn cầu, các bên liên quan đã tập trung vào việc phát triển năng suất và chất lượng sản phẩm trong một thời gian dài. Tuy nhiên, vấn đề về hiểu biết và thực hành bảo vệ trẻ em cũng như phòng chống lao động trẻ em hầu như chưa được ưu tiên. Nhiệm vụ của dự án là phải nâng cao được nhận thức và thay đổi thực hành của người dân về vấn đề này." – Minh chia sẻ.

Kết quả khảo sát đầu vào đã khẳng định sự cần thiết của việc thực hiện dự án. Tỷ lệ trẻ em và phụ huynh tham gia khảo sát nắm rõ về quyền của trẻ cũng như kỹ năng bảo vệ trẻ khỏi các công việc nặng nhọc nguy hiểm còn thấp. Số thanh thiếu niên (15-25 tuổi) tham gia lao động tại các cơ sở sản xuất cà phê nắm được quyền lợi của mình tại nơi làm việc cũng chỉ chiếm khoảng ¼ số người được khảo sát.

Thời gian đầu thực hiện dự án cũng là giai đoạn đại dịch COVID-19 bùng nổ. Các hoạt

động tập huấn trực tiếp đều phải chuyển thành trực tuyến, truyền thông cũng không đạt hiệu quả được như mong muốn, đặc biệt là cho đồng bào dân tộc thiểu số. Khó khăn chồng chất khó khăn.

Nhưng vượt qua những thách thức đó, những đồng nghiệp của tôi đã làm được nhiều điều thật đáng tự hào. Phương pháp tiếp cận dựa trên quyền trẻ em trong chuỗi cung ứng giúp dự án huy động được tất cả các bên liên quan, từ các doanh nghiệp địa phương, các chủ trang trại cà phê, các hộ gia đình, đến người chăm sóc trẻ và trẻ em cũng như thanh thiếu niên, giúp những hiểu biết và thực hành tốt về bảo vệ trẻ em và phòng chống lao động trẻ em được lan tỏa rộng.

Nhìn những con số tích cực trong báo cáo khảo sát cuối kỳ tôi thực sự hạnh phúc: 97,6% trẻ em và thanh thiếu niên đã nắm được các kỹ năng tự bảo vệ bản thân khỏi những rủi ro từ các công việc nặng nhọc nguy hiểm; 80,2% trẻ và gần 80% phụ huynh hiểu được cơ chế về bảo vệ trẻ em; các cơ sở sản xuất cà phê địa phương hầu như đều đã trang bị thiết bị bảo vệ cho thanh thiếu niên tham gia lao động theo luật định... Đây cũng là cơ sở để dự án có những hoạt động triển khai đi vào chiều sâu hơn trong giai đoạn tiếp theo.

Tiếng dừng xe dứt tôi khỏi dòng suy nghĩ miên man. Đón tôi là Minh với nụ cười rạng rỡ. Tôi tin rằng, trong dài hạn, những đổi thay từ dự án sẽ là tiền đề cho một kế hoạch hành động toàn diện tại cộng đồng, giúp tạo lập môi trường an toàn để trẻ em sống, học tập và phát triển với đầy đủ các quyền của mình, không chỉ trong khu vực cung ứng cà phê mà còn ở khắp nơi trên mảnh đất Việt Nam này.

7 7

THE RIGHT WAY TO CHANGE

Returning to the Central Highlands on a warm mid-March day, my heart was strangely filled with joy. The car drove me through red dirt roads and coffee gardens in full bloom, the sky was blue and the sun shone brightly, totally different from the bustling and dusty city where I live. On this business trip to Dak Lak, I would attend the closing workshop for Phase 1 of the project "Child rights in coffee sourcing sector", which I had been working on for 3 years as a monitoring and evaluation officer.

I still remember the kick-off meeting, when Minh - the project manager - shared with the evaluation team the challenges we faced in implementing the project. Dak Lak is known as the "coffee capital" of Vietnam, so planting and producing coffee has become a familiar part of people's lives here. This includes the practices of children helping their parents from an early age, or adolescents working at coffee farms.

9

^{*} Phương pháp tiếp cận dựa trên quyền trẻ em trong chuỗi cung ứng là một công cụ khuyến nghị các cách thức để doanh nghiệp tích hợp quyền trẻ em vào các chính sách, quy tắc ứng xử của doanh nghiệp dựa trên Quyền Trẻ em và Các nguyên tắc kinh doanh, thể hiện cam kết của doanh nghiệp với nhân viên, nhà cung cấp, khách hàng và các đối tác kinh doanh khác trong việc tôn trọng và thực hiện quyền trẻ em; đảm bảo thực hiện quyền trẻ em ở nơi làm việc, trên thị trường và trong cộng đồng với sự tham gia của các bên liên quan.

"Not only in Vietnam but in the global coffee supply chain, stakeholders have been focusing on productivity and product quality for a long time. Meanwhile, the issue of understanding and practicing child rights as well as preventing child labour has hardly been a priority. Our objective is to raise awareness and change people's practices on this issue," Minh said.

The project's baseline survey results confirmed the need for our intervention. The percentage of children and parents participating in the survey who clearly understand children's rights as well as skills to protect children from hazardous working condition was low. Only a quarter of young people (15-25 years old) working in coffee production facilities knew their rights and benefits at work.

The initial period of project implementation coincided with the COVID-19 pandemic outbreak. We had to switch from face-to-face training activities to online ones, which reduced the effectiveness of our communication, especially for ethnic minorities. We faced difficulties upon difficulties.

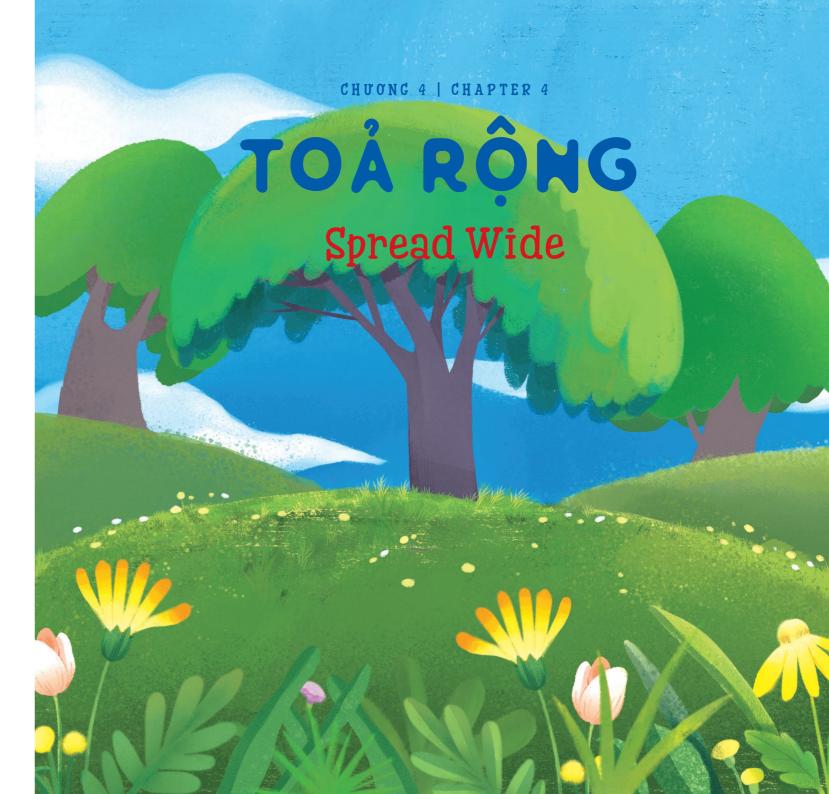
Despite those challenges, my colleagues achieved many things to be proud of. The approach of raising awareness via the coffee supply chain* helped us mobilize all stakeholders, from local businesses, small-holder farmers, to caregivers, children and youth, which enabled good knowledge and practices on child protection and child labour prevention to be spread widely.

Looking at the positive numbers in the endline survey report, I couldn't help but feel happy: 97.6% of children and adolescents had skills to protect themselves from hazardous work; 80.2% of children and nearly 80% of parents understood child protection mechanisms; almost all local coffee production facilities were equipped with protective equipment for working adolescents according to the law... This was also the foundation for the project to have more in-depth implementation activities in the next phase.

The car stopped, interrupting my thoughts. Minh welcomed me with a bright smile. I believed that, in the long term, changes from the project would be the premise for a comprehensive community action plan, helping establish a safe environment for children to live, learn and develop in accordance with their rights, not only in the coffee sourcing area but everywhere across our country.

^{*} Child rights-based approach in supply chain is a tool that recommends ways for businesses to integrate children's rights into their policies and codes of conduct based on Child Rights in Business Principles, demonstrating the enterprise's commitment to employees, suppliers, customers and other business partners in respecting and implementing child rights, ensuring the implementation of child rights at the workplace, in the market and in the community with the participation of relevant stakeholders.

TƯƠNG LAI TRONG TẨM TAY

"Dậy thì ngại điều chi, cởi mở chia sẻ đi!"

SHIFT

Đứng trên sân khấu ngắm nhìn những gương mặt háo hức của hàng nghìn học sinh từ khắp các trường trong huyện, nghe tiếng đồng thanh hộ vang thông điệp, tội vẫn chưa dám tin chiến dịch do tội và các ban khởi xướng 6 tháng trước đã thành công.

Tôi là Vy, học sinh năm cuối trung học phổ thông tại Lào Cai.

Đối với trẻ em và thanh thiếu niên dân tộc thiểu số chúng tôi, nói về sức khỏe sinh sản hay tình dục là một chủ đề cấm ky. Cả ở nhà và ở trường, chúng tôi chưa bao giờ được dạy hay khuyến khích để chia sẻ một cách cởi mở những băn khoăn về vấn đề này với cha mẹ, thầy cô và ban bè. Những thắc mắc của tuổi mới lớn chỉ có thể là những thì thầm truyền tại nhau và đa phần không có lời giải đáp.

Năm tôi học lớp 10, cô ban thân của tôi có thai ngoài ý muốn và phải nghỉ học để lấy chồng. Tôi đã rất buồn và nghĩ rằng, ước gì có ai đó dẫn đường để chúng tôi chia sẻ những thắc mắc về sức khỏe sinh sản từ sớm hơn, có lẽ bạn tôi đã không phải để lai bao ước mơ dang dở.

Cho tới một ngày tôi biết đến SHIFT* thông qua một hoạt động ngoại khóa của trường. SHIFT là một mô hình hỗ trợ thanh thiếu niên tư lên ý tưởng, lập kế hoạch và triển khai chiến dịch nhằm mang đến những đổi thay tích cực cho môi trường, cộng đồng và xã hội. Câu chuyên về người ban thân phải bỏ học vì mang thai sớm khiến tôi ngay lập tức nghĩ đến một chiến dich về sức khỏe sinh sản vị thành niên, tôi xung phong tham gia SHIFT với tất cả sự quyết tâm và hứng khởi.

Tôi và 7 bạn khác trong trường được lựa chọn vào nhóm nòng cốt, được gọi là những "Shifter" – "người mang lại sự thay đổi", được đào tạo những kiến thức và kỹ năng cần thiết để thực hiện ý tưởng chiến dịch

> của mình. Các anh chi hướng dẫn của SHIFT không chỉ vô cùng nhiệt tình, tân tâm, mà còn cực kỳ trẻ trung và gần gũi, khiến chúng tôi không ngại ngần chia sẻ mọi ý tưởng, vững tin rằng bên cạnh mình luôn có những người đồng hành trên suốt chặng đường.

> Trước SHIFT, tôi từng tích cực tham gia các hoạt động ngoại khóa ở trường nhưng tôi luôn cảm thấy lo lắng khi đứng trước đám đông. Tôi cũng không có

kỹ năng làm việc nhóm tốt, chủ yếu tự mình làm mọi việc. Khi tham gia SHIFT, tôi học được cách làm việc nhóm và phân công công việc tốt hơn. Được thực hành chia sẻ nhiều khiến tôi tự tin hơn, không còn cảm thấy sợ hay lo lắng mỗi lần đứng lên phát biểu. Nhóm chúng tôi đều cảm thấy tư hào khi là tiếng nói đai diên cho nhiều ban trẻ khác, giúp nâng cao nhân thức về chủ đề này, đặc biệt là ở những vùng còn nhiều khó khăn như huyện chúng tôi.

Sau 6 tháng triển khai tích cực với hàng loạt hoạt động truyền thông, hôm nay nhóm chúng tôi tổ chức sự kiện Chạy cùng SHIFT với sự tham gia của hàng ngàn học sinh cấp 2 và cấp 3 trong huyện. Vừa xuống sân khấu, tôi nhận được tin nhắn từ cố bạn thân ngày nào: "Vy ơi, tớ nghe tin rồi, chúc mừng câu nhé! Giá mà ngày xưa có những hoạt động thế này thì biết đâu tở cũng đang tham gia cùng Vy nhỉ? Bây giờ tớ đang tạm nghỉ chân, nhưng nhất định một ngày nào đó bọn mình sẽ tiếp tục cùng theo đuổi ước mơ."

Cơn gió se lạnh của mùa đông miền sơn cước lướt qua nhưng tôi cảm thấy lòng mình thật ấm áp. Tôi tin rằng, cho dù cuộc sống có nhiều thử thách, hãy cứ sống hết mình với đam mê và dám bước lên để dẫn đầu, sự thay đổi của hôm nay sẽ là tiền đề cho một ngày mai tươi sáng hơn đang tới.

STEP UP TO LEAD THE FUTURE

"No need to be shy about puberty, let's share openly!"

Standing on the stage, looking at the eager faces of thousands of students from schools in the district and hearing their voice, I could hardly believe that the campaign I and my friends initiated 6 months ago has been successful.

My name is Vy. I am a high school student in Lao Cai province.

For us ethnic minority children, talking about sexual and reproductive health is a taboo subject. We were never taught or encouraged to openly share our concerns about this issue with our parents, teachers or friends, either at home or at school. Our questions could only be whispered by word of mouth, and most of them remained unanswered.

When I was in 10th grade, my best friend discovered she was pregnant and had to drop out of school to get married. I was heartbroken and thought, if only someone had guided us so we could ask about reproductive health sooner, maybe my friend wouldn't have had to give up on her dreams.

^{*} Được đưa vào áp dụna từ năm 2022, mô hình SHIFT do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em phát triển đã và đang được áp dụng tại nhiều quốc gia trên toàn thế giới, thu hút sự tham gia lãnh đạo của gần 200 trẻ em và thanh thiếu niên trong lực lượng nòng cốt với gần 20 dự án ý nghĩa về đa dạng các chủ đề như ứng phó với biến đổi khí hậu, bình đẳng giới, sức khỏe sinh sản vi thành niên...

Until one day, I learned about SHIFT* through an extracurricular activity at school. SHIFT is a model that supports young people to come up with ideas, plan and implement campaigns to bring positive changes to the environment, community and society. The story of my friend who had to drop out of school because of early pregnancy inspired me to think of a campaign on adolescent reproductive health. I volunteered to join SHIFT with all my determination and enthusiasm.

I and seven other students in my school were selected to be in the core group, called "Shifters". We were trained with the necessary knowledge and skills to implement the campaign idea. SHIFT's instructors were not only enthusiastic and dedicated but also young and approachable, making us feel comfortable to share ideas and confident that we had reliable companions along the journey.

Before SHIFT, I used to participate in extracurricular activities at school, but I always felt scared and nervous when standing in front of a crowd. I was not familiar with working in a team; I mainly did everything myself. After joining SHIFT, my teamwork and task allocation skills improved remarkably. Presenting frequently made me more confident and no longer afraid of speaking in public. Our group members were proud to be the voice representing many other young people, helping to raise awareness about this topic, especially in difficult areas like our district.

After 6 months of active implementation with a series of communication activities, today our team organized the big event named Run with SHIFT with the participation of thousands of secondary and high school students in the district. As I got off stage, I received a text message from my best friend: "Vy, I heard the news, congratulations! If only there had been activities like this in the past, maybe I would have been joining you. Now I'm taking a break, but one day let's continue to pursue our dreams together."

The cold wind of winter passed by, but I felt warm in my heart. I believe that even though life has many challenges, if we live our lives to the fullest with passion and dare to step up to take the lead, today's changes will be the premise for a brighter tomorrow.

Nhiều bạn bỏ cuộc sớm quá, làm đau bản thân, dùng chất kích thích khi thấy chán nản. Mạnh mẽ lên, cuộc sống còn thật nhiều điều tươi đẹp. Em muốn mang niềm vui và tiếp thêm sức mạnh tới những người trẻ đang phải chịu bất kì áp lực gì.

Many people give up too early, hurt themselves, and use drugs when they feel depressed. Be strong, life has many beautiful things. I want to bring joy and strength to young people who are under any pressure.

TOẢ SÁNG SẮC MÀU RIỆNG

Tôi biết mình không phải là một thẳng con trai "bình thường"

"Mày ở yên trong này, người ta bảo gì thì làm đấy, không thì đừng gọi tao là bố". Bố mẹ nhốt tôi trong phòng với một cô gái mại dâm. Tôi không kháng cự. 30 phút kinh hoàng nhất cuộc đời tôi. Bước ra khỏi căn phòng ấy, tôi cảm thấy trống rỗng, vô hồn, lạc lõng, tôi lẳng lặng cầm theo một ít quần áo rồi bước ra khỏi nhà.

Tôi có một tuổi thơ bình dị và êm đềm trong một căn nhà nhỏ ở Sài Gòn, bố tôi là công nhân thoát nước, mẹ tôi mở một tiệm tạp hóa nhỏ ở nhà.

Năm học cấp 2, tôi bắt đầu tiếp xúc với văn hóa Kpop. Âm nhạc và vũ đạo làm tôi mê mẩn. Niềm vui mỗi ngày khi ấy là mở tivi bật kênh truyền hình M4ME để nghe nhạc và xem thần tượng biểu diễn. Tôi lẩm nhẩm theo giai điệu, chân tay vung vẩy theo vũ đạo của bài hát. Có lần bố đi làm về, bắt gặp cảnh tượng ấy, ông quát "Đàn ông con trai xem cái gì thế này? Ra ngoài mà đi đá banh đá cầu đi chứ". Tôi dừng lại, tắt tivi, lặng lẽ bỏ ra ngoài. Nhưng tôi cũng không hứng thú chơi đá banh, bạn bè xung quanh tôi, chủ yếu là con gái, đều mê Kpop như tôi. Từ đấy, tôi chỉ xem Kpop khi bố không ở nhà.

Bước vào cấp 3, tôi bắt đầu tham gia câu lạc bộ nhảy ở trường, ngày nào tôi cũng ở lại tập nhảy cùng đội, thỉnh thoảng có dịp biểu diễn khi trường có sự kiện hay các buổi sinh hoạt. Tôi thực sự yêu thích nó, tôi được là chính mình khi cơ thể được chuyển động theo những vũ điệu cuồng nhiệt, gợi cảm. Năm lớp 12, trong một buổi tập như mọi ngày, tôi bỗng thấy bố xuất hiện, trên người vẫn là bộ đồ công nhân thoát nước lấm lem, ông tiến đến, nói đủ to để cả đội nhảy đều nghe thấy: "Tùng về nhà có việc bố bảo."

Tôi đạp xe đi về, bố đi xe máy theo sau. Ở nhà, mẹ cũng đã đợi sẵn. "Thôi nhảy nhót đi nhé" - bố tôi mở lời với tông giọng trầm mà nghiêm nghị. Mẹ tôi tiếp lời: "Bố mẹ vất vả nuôi ăn học, lo học đi nha, không thi nổi vô đại học thì có mà ra đường".

Mãi đến lúc sự việc khiến tôi bỏ nhà ra đi xảy ra, tôi mới biết vấn đề không nằm ở việc tôi thi được đại học hay không. Bố mẹ nhận ra tôi không phải là một đứa con trai "bình thường".

^{*} Introduced in 2022, the SHIFT model developed by Save the Children has been applied in many countries around the world, with nearly 20 meaningful projects on a variety of topics such as climate change, gender equality, adolescent reproductive health, etc., directly led and participated by nearly 200 children and youth in the core teams.

Tôi được nhảy, được chấp nhận, được chào đón bởi những người xa lạ

Đó là khi tôi gặp chị Bình - một tình nguyện viên là người chuyển giới đến từ Tổ chức Cứu trợ Trẻ em. Chị cũng đã từng trẻ đường phố vì gia đình không chấp nhận một đứa con "kỳ quái". Chị Bình rủ tôi tham gia buổi sinh hoạt "Nghệ thuật đường phố cho Trẻ đường phố", lớp học đặc biệt này có những học viên thật đặc biệt. Sự rụt rè, lo lắng của tôi nhanh chóng được khỏa lấp bởi sự thân thiện, chan hòa, và hơn hết là không có sự phân biệt đối xử. Thầy giáo dạy chúng tôi các điệu nhảy hiphop,

tôi nhanh chóng tìm ra điểm tương đồng giữa nền tảng vũ đạo K-pop của mình với các động tác Wacking. Sau chuỗi các buổi luyện tập ở công viên, tôi cùng 55 bạn bè thuộc cộng đồng queer đã có màn biểu diễn tại sự kiện ngoài trời "True Colors". Tôi thấy mình một lần nữa được tỏa sáng, được công nhận, được thuộc về một gia đình từ những con người xa lạ nhưng luôn tôn trọng, yêu thương nhau. Chúng tôi tiếp tục dang rộng vòng tay đón nhận, hỗ trợ mỗi khi có thêm thành viên đến với gia đình. Vì hơn ai hết, chúng tôi hiểu không ai đáng bị kì thị, ruồng bỏ vì sống với con người thật của mình.*

TRUE COLORS

SHINE YOUR COLOURS, LIGHT UP YOUR COMMUNITY

I know I'm not a "normal" child

"You stay here, do whatever they say, otherwise don't call me dad." My parents locked me in a room with a prostitute. I didn't resist. The most terrifying 30 minutes of my life. Stepping out of that room, I felt lost, empty, lifeless. I quietly took some clothes with me and walked out of the house.

I had a peaceful childhood in a small house in Saigon, my father was a sewer worker, my mother opened a small grocery store at home.

In secondary school, I was exposed to Kpop culture. The music and dance fascinated me. Every day's joy back then was turning on the M4ME channel on TV to enjoy music and watch idols perform. I mumbled along to the melody, my arms and legs swinging along with the song's choreography. One time, my father came home from work and saw that scene. He immediately shouted, "What are you guys looking at? Go out and play soccer." I stopped, turned off the TV, and quietly walked out. But I was also not interested in playing soccer. The friends around me, mostly girls, were all as passionate about Kpop as I was. Since then, I only watched Kpop when my dad is not at home.

Entering high school, I started joining the dance club at school. Every day I stayed to practice dancing with the team after class, sometimes having the opportunity to perform when the school had events or activities. I do love it, I feel "myself" when my body moves in passionate dances. In 12th grade, during a practice session like every other day, I suddenly saw my father appear, still wearing a dirty sewer worker's outfit. He approached and spoke loudly enough for the whole dance team to hear: "Go home, Tung. I have something to tell you."

I cycled home, my father followed on a motorbike. At home, my mother was also waiting. "Stop dancing," my father said in a low but serious tone. My mother continued: "Your parents work very hard for you to go to school. Take care of your studies. If you can't take the university entrance exam, you'll have to go to the street."

It wasn't until the incident that caused me to leave home that I realized the problem wasn't whether I could take the university entrance exam or not. My parents realized I was not a "normal" child.

I was able to dance again, accepted, welcomed by strangers

That's when I met Ms. Binh - a transgender volunteer from Save the Children. She was also a street child because her family did not accept a "weird" child. Ms. Binh invited me to participate in the activity "Street Art for Street Children", this special class has very special students. My timidity and anxiety were quickly filled with friendliness, harmony, and most of all, no discrimination. The teacher taught us hiphop dances, and I quickly found similarities between my K-pop dance background and Wacking moves. After a series of practice sessions in the park, I and 55 friends from the queer community performed at the outdoor event "True Colors". I felt like I was once again shining, being recognized, and belonging to a family of strangers who always respect and love each other. We continue to open our arms to welcome and support each member of our family. Because more than anyone else, we understand that no one deserves to be discriminated against or abandoned for living as their true self.*

^{*} Tổ chức Cứu trợ Trẻ em luôn thúc đẩy tôn trọng sự đa dạng, chống phân biệt đối xử, kì thị đối với cộng đồng LGBTI+ bằng việc hỗ trợ đáp ứng các nhu cầu đặc biệt trong việc tiếp cận các dịch vụ xã hội, đồng thời tạo điều kiện để các bạn được dẫn dắt, tham gia vào các hoạt động nâng cao nhận thức, tham vấn chính sách cho trẻ em và thanh thiếu niên có sự đa dạng về giới và tính dục.

^{*} Save the Children always promotes respect for diversity, eliminates discrimination and stigma against the LGBTI+ community by supporting special needs in accessing social services, and creating conditions for them to lead and participate in awareness-raising activities and policy consultation for children and youth with gender and sexual diversity.

CHUYỆN CỦA A LÙNG

Khởi nghiệp chưa bao giờ là dễ dàng, với các bạn trẻ người dân tộc thiểu số, điều đó càng khó khăn gấp bội. Nhưng thách thức không thể cản những ước mơ trỗi dậy, ngược lại còn tiếp thêm lửa cho niềm đam mê của những trái tim không bao giờ bỏ cuộc.

Trong hơn 3 năm triển khai dự án về hỗ trợ năng lực khởi nghiệp, phát triển kinh tế và xã hội cho thanh niên dân tộc thiểu số, chúng tôi có cơ hội gặp gỡ và kết nối với rất nhiều bạn trẻ tài năng. A Lùng là một trong số đó. Bằng sự quyết tâm, kiên trì theo đuổi mục tiêu và tinh thần ham học hỏi, anh đã trở thành thủ lĩnh tinh thần cho các thành viên trong nhóm và thuyết phục được chính quyền đia phương đồng lòng ủng hộ hướng đi của mình.

A Lùng là một thanh niên H'Mong sinh ra và lớn lên ở Trấn Yên, Yên Bái. Lần gặp gỡ đầu tiên trong chuyến tham quan học hỏi mô hình thành công do dự án tổ chức, A Lùng đã chia sẻ với chúng tôi về một miền sơn cước hoang sơ, nơi có thác chín tầng hùng vĩ, có xưởng thêu trang phục truyền thống của đồng bào H'Mong, và cả khu bảo tồn rừng chè shan tuyết hàng trăm năm tuổi. Được truyền cảm hứng từ những mô hình được chia sẻ trong chuyến đi, anh quyết tâm tập hợp các bạn trẻ trong xã, xây dựng một mô hình du lịch sinh thái cộng đồng, tiên phong tận dụng thế mạnh của thiên nhiên, con người và văn hóa phi vật thể địa phương.

Xác định được lối đi và chiến lược phát triển, A Lùng dốc lòng suy nghĩ, quyết tâm biến ý tưởng của mình thành hiện thực. Nhưng đường đi đến thành công vốn lắm chông gai. Ý tưởng làm đường lên thác của A Lùng chưa nhận được sự ủng hộ của chính quyền địa phương ngay từ đầu vì những lo ngại về chi phí và nhân lực.

Không nản lòng, A Lùng cùng các bạn trong nhóm tìm cách làm đường bằng các vật liệu tự nhiên như tre, trúc để vừa

tiết kiệm chi phí, vừa đảm bảo mục tiêu mô hình hài hòa với thiên nhiên và an toàn cho khách tham quan. Chứng kiến quá trình xây dựng và kết quả này, lãnh đạo xã vô cùng ngạc nhiên và tự hào, từ nghi ngờ đã chuyển sang ủng hộ hết mình cho ý tưởng của A Lùng và các bạn.

A Lùng tâm sự, "Những kiến thức em học được từ các lớp tập huấn của dự án rất hữu ích. Nhờ nắm chắc nguyên tắc hoạt động của mô hình du lịch sinh thái cộng đồng em mới tìm được đúng hướng đi và nhận được sự ủng hộ của mọi người. Nếu là trước đây, chắc em sẽ rất loay hoay không biết phải bắt đầu từ đâu giữa những khái niệm mới mẻ như quản lý nguồn vốn, nhân lực, phân tích thị trường, khách hàng mục tiêu...Giờ thì em tự tin mình có thể mang vẻ đẹp quê hương đến với mọi miền đất nước."

Trong ánh nắng mùa hè lấp lánh, núi rừng Tây Bắc hùng vĩ trước mắt tôi như khoác lên mình một chiếc áo mới. Tự hào biết bao khi vẻ đẹp này rồi đây sẽ được gìn giữ, bảo tồn và lan tỏa bởi những người thanh niên như A Lùng với hiểu biết, đam mê và nhiệt huyết tuổi trẻ đong đầy.*

Starting a business has never been easy, especially for young ethnic minorities. But challenges don't stop dreams from rising, they fuel the passion of hearts that never quit.

For over three years, we have been working on a project to support ethnic minority youth in developing their entrepreneurial skills. Through this project, we have met and connected with many talented young people who have overcome various obstacles to pursue their dreams. One of them is A Lung, a young H'Mong man from Yen Bai province. With his determination, perseverance and eagerness to learn, he became a leader for his group and persuaded the local government to back his vision.

A Lung was born and raised in Tran Yen, Yen Bai, a small district in the Northwest of Vietnam. During our first meeting at a study tour of successful models organized by the project, he told us about his hometown, a pristine mountainous region with many natural and cultural attractions. There, he said, visitors could see a majestic nine-storey waterfall, a traditional costume

^{*} Sáng kiến của A Lùng là một trong 22 mô hình khởi nghiệp và dự án xã hội được hỗ trợ trong dự án "EU – SỰ THAM GIA" do Tổ chức Cứu trợ Trẻ em phối hợp với các đối tác địa phương triển khai tại huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái, với sự tài trợ của Liên minh Châu Âu. Dự án đặt mục tiêu nâng cao năng lực cho các đoàn thể, tổ chức xã hội tại Yên Bái nhằm hỗ trợ thanh niên dân tộc thiểu số tích cực tham gia khởi nghiệp và đóng góp cho sự phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương, thúc đẩy bình đẳng giới và khẳng định vai trò của thanh niên dân tộc thiểu số tại Việt Nam

embroidery workshop of the H'Mong people, and a hundred-year-old Shan Tuyet tea forest reserve. Inspired by the models shared during the trip, he decided to gather young people in his commune to build a pioneering community eco-tourism model that leverages the strengths of nature, people and local intangible culture.

After determining his path and strategy, Lung devoted himself to turning his idea into reality. But he faced many challenges along the way. The local government did not support his idea of building a road to the waterfall at first because they were concerned about the costs and human resources.

Undeterred, Lung and his teammates came up with ways to build roads with natural materials like bamboo to save costs and align with their model's goal of being eco-friendly and safe for visitors. Seeing this construction process and outcome, the commune leaders were amazed and impressed, changing from scepticism to full support for A Lung and his team's idea.

Lung confided, "The knowledge I gained from the project's trainings is very useful. By mastering the operating principles of the community ecotourism model, I found the right direction and got everyone's support. Before, I would have been lost, not knowing where to begin with new concepts like capital management, human resources, market analysis, target customers... But now I'm confident that we can share the beauty of our homeland with the whole country."

In the shimmering summer sunlight, the majestic Northwest mountains and forests dazzled before my eyes. How proud that this beauty will be protected, preserved and promoted by young people like A Lung with ample knowledge, fervent passion and vibrant enthusiasm.*

CHẮP TAY BÚT, VỀ ƯỚC MƠ

Tú, con trai tôi, năm nay 20 tuổi, vừa kiếm được số tiền đầu tiên trong đời. Một khoản tiền nho nhỏ, nhưng thật sự có ý nghĩa lớn lao với con và với gia đình tôi vì con đã nỗ lực rất nhiều để đạt được "thành quả" này.

Tú là một chàng trai đặc biệt. Năm 6 tuổi, bệnh viêm não Nhật Bản đã vĩnh viễn lấy đi khả năng nghe và nói của con. Mặc dù gia đình đã cố gắng trong tuyệt vọng, đưa con đi chạy chữa khắp nơi nhưng không thay đổi được thực tế khắc nghiệt. Từ một đứa trẻ khỏe mạnh, con trở thành trẻ câm điếc, mỗi lần thấy con cố gắng nói mà không được, tôi lại trào nước mắt.

Hoàn cảnh đặc biệt khiến con không thể bắt đầu việc học như các bạn đồng trang lứa. Năm 10 tuổi, tôi gửi cháu vào trường Chuyên biệt Khiếm thính, bắt đầu hành trình đi học. Chặng đường khởi đầu khó khăn khi con phải vừa học bảng chữ cái, vừa học ngôn ngữ kí hiệu. Vì gia đình hoàn cảnh khó khăn nên con được miễn hoàn toàn học phí.

Cũng nhờ sự tận tình giảng dạy của thầy cô, và nỗ lực của Tú, con dần dần làm chủ ngôn ngữ kí hiệu, rồi theo đuổi việc học văn hóa. Con đặc biệt có hứng thú với việc vẽ, dù chỉ được học vẽ một tiết mỗi tuần. Con kể rằng con tìm thấy niềm vui khi vẽ, còn nhiệt tình hỗ trợ cả các em nhỏ trong lớp, khoe rằng sẽ cố gắng vẽ thật đẹp để được chọn tranh làm lịch. Theo đuổi học vẽ và trở thành họa sỹ là niềm ao ước của con.

Như một phép màu biến điều ước trở thành hiện thực, một dự án hỗ trợ thanh thiếu niên khuyết tật tiếp cận việc làm bền vững đã đến trường học của con, khảo sát nhu cầu và mở đơn đăng ký học nghề, Tú lập tức bày tỏ đam mê và nguyên vọng được học vẽ.

Không lâu sau, Tú cùng bảy bạn khiếm thính khác được tham gia học lớp Mỹ thuật Ứng dụng. Tại đây con được học nhiều về vẽ sản phẩm như móc khóa, giày, túi canvas, tranh trang trí và nhiều sản phẩm có tính ứng dụng khác. Tôi vui mừng vì con khám phá ra năng khiếu của mình, và được dự án hỗ trợ để phát triển các kỹ năng và định hướng phát triển nghề nghiệp cho con. Chỉ sau hai tháng, Tú cầm số tiền hai triệu năm trăm nghìn đồng về mừng vui khoe với gia đình, đây là số tiền đầu tiên con kiếm được trong đời. Không thể nào kể xiết niềm vui và hạnh phúc của những gia đình có con là thanh thiếu niên khuyết tật như chúng tôi khi chứng kiến hành trình đó.

Mong muốn ban đầu của chúng tôi chỉ là con có cơ hội đi học, có niềm vui mà con xứng đáng được hưởng. Nhưng những gì Tú làm được ở thời điểm hiện tại

vượt xa những gì tôi có thể tưởng tượng và mong đợi. Giờ đây con có thể tham dự các triển lãm với các bạn và cô giáo của mình, tự tin khi đứng trước hội thảo của dự án, chia sẻ cảm nghĩ của mình tại một hội trường lớn với hơn 100 người tham dự. Tôi tự hào và biết rằng con cũng như bao bạn trẻ khác, là những con người tài năng và có nghị lực, chỉ cần được hỗ trợ và khích lệ, con sẽ dám mơ ước và chinh phục ước mơ, sẽ đứng vững trên đôi chân của mình và có thể đóng góp nhiều hơn nữa cho xã hội.*

^{*} Hướng tới nhóm thanh niên khuyết tật, Tổ chức Cứu trợ Trẻ em chọn cách tiếp cận hỗ trợ việc làm bền vững, bằng việc trang bị cho các bạn kiến thức về hướng nghiệp và thị trường lao động, đào tạo kĩ năng nghề nghiệp, đồng thời kết nối việc làm phù hợp với nhu cầu và khả năng của mỗi cá nhân.

SKETCHING YOUR OWN DREAMS

My son - Tu, 20 years old - has just earned the first amount of money in his life. A small amount of money, but it really means a lot to my child and to my family because he has put in a lot of effort to achieve this "achievement".

Tu is special. At the age of 6, Japanese encephalitis permanently took away his ability to hear and speak. Although our family tried desperately, taking him for treatment everywhere, it could not change the harsh reality. From a healthy one, he became a deaf and mute child. Every time I saw him trying to speak but not being able to, I could not hold my tears.

Special circumstances prevented Tu from starting his studies like his peers. At the age of 10, I sent him to a Specialized School for the Deaf, starting his schooling journey. It was challenging at first when Tu had to learn both the alphabet and the sign language. Because our family was in difficult condition, his tuition was completely waived.

Thanks to the teachers' dedicated teaching and Tu's efforts, he gradually mastered sign language and then pursued regular school curriculum. Tu was especially interested in drawing though he only had one drawing lesson per week. He found joy in pencil and paper, he even enthusiastically supported his classmates. He eagerly said that he would try to draw beautifully so that his pictures would be selected for the school's calendar. His dream was drawing and becoming an artist.

Like a miracle that made wishes come true, a project to support disabled youth in accessing sustainable jobs came to Tu's school. They surveyed needs and opened applications for vocational training. Tu immediately expressed his passion and desire to learn to draw.

Not long after, Tu and seven other deaf friends were registered to attend an Applied Arts class. Here, they learned about painting on items used in daily life such as keychains, shoes, canvas bags, and many other applicable products. I am happy that my child discovered his talent, and that the project supported him to develop his skills and career development orientation. After only two months, Tu brought home two million five hundred thousand dong - the first money he had earned in his life - and happily showed it off to the family. It is impossible to describe the joy and happiness of families with disabled young people like us when witnessing that journey.

Our initial wish was only that our child could have the opportunity to go to school and have the joy he deserves. But what Tu can do now is far beyond what I could have imagined and expected. Now he can attend exhibitions with his friends and teachers, confidently stand in the project workshop, sharing his thoughts in front of more than 100 attendees. I am extremely proud and know that my son, like many other young people, is talented and determined. As long as they are supported and encouraged, they will dare to dream, conquer their ambitions, stand firmly on their feet and be able to contribute more to the society.*

CHUONG 5 | CHAPTER 5 VAT RUNG XANH Mighty Trees

^{*} Targeting the youth with disabilities, Save the Children chooses the approach to support sustainable employment, by equipping them with knowledge about career guidance and the labor market, training vocational skills, and connecting match jobs suitable to each individual's needs and abilities.

ẨM ÁP, CẦU TRÚC, YÊU THƯƠNG

Gửi Tổ chức Cứu trợ Trẻ em,

Tên tôi là Như - Một trong số hàng trăm Hướng dẫn viên của "Kỷ luật tích cực trong thực hành làm cha mẹ hàng ngày" (PDEP) đã được tập huấn bởi Tổ chức Cứu trợ Trẻ em.

Khi tôi viết lá thư này, trong tôi tràn ngập nhiều cảm xúc đan xen, vừa hạnh phúc, vừa tự hào và biết ơn. Tối hôm qua, chúng tôi vừa hoàn thành một khóa tập huấn PDEP nữa dành cho phụ huynh tại Hà Nội. 21 phụ huynh trong khóa học này, dù vô cùng bận rộn nhưng tất cả, từ các ông bà, cha mẹ, tới các bạn trẻ đã cam kết tham gia đầy đủ 8 tuần của khóa học. Tất cả, không thiếu một ai, không nghỉ một buổi nào. Nhìn những gương mặt ấy, tôi nhớ lại chính mình cách đây 3 năm, khi bắt đầu hành trình hiểu và áp dụng PDEP.

Ngày ấy, mặc dù làm việc trong một tổ chức xã hội về trẻ em, tôi vẫn luôn tự hỏi bản thân: "Tại sao con cháu mình ngày càng trở nên xa cách khi đến tuổi trưởng thành?" Và khi PDEP đến, dựa trên cách tiếp cận khoa học về sự phát triển lành mạnh của trẻ và Công ước về quyền trẻ em của Liên Hợp Quốc, tôi dần dần nhận ra những hạn chế của mình trong quá trình nuôi dạy con và bắt đầu thay đổi. Từng chút, từng chút một...mỗi ngày...

Dần dà, khi tôi nhìn vào đôi mắt ngây thơ của đứa cháu trai 11 tuổi, tôi thấy ở đó sự tin tưởng và cảm giác an toàn. Đó là lúc cháu tôi sẵn sàng mở lòng chia sẻ với tôi về những cảm xúc đầu tiên với bạn lớp trưởng nhà bên để tìm lời khuyên. Hay lúc, bạn ấy dành thời gian đi cùng và xách đồ cho bà ngoại trong những lần đi mua sắm mỗi cuối tuần. Và đó cũng là khoảnh khắc tôi nhận ra, tôi đã là một phiên bản khác, tốt hơn, gần gũi hơn trong ánh nhìn của con trẻ.

"Sự ấm áp" và "Cấu trúc" lúc này không chỉ là hai từ ngữ. Đó là việc dạy dỗ con cái không dựa vào quyền lực của người làm cha mẹ hay sự trừng phạt về thể chất và tinh thần mà là sự hiểu biết, tôn trọng và yêu thương.

Không giữ PDEP như là bí quyết cho riêng mình, nhiều nằm qua, tôi đã nỗ lực giới thiệu chương trình này tại các diễn đàn lớn, trong đó có cả các hội thảo cấp quốc gia. Tôi tự hào khi thấy nhiều lãnh đạo và đại diện Hội Phụ nữ từ khắp các tỉnh thành phố cùng chung tay nỗ lực và thúc đẩy mô hình làm cha mẹ tích cực.

Dù biết mình chỉ là một phần trong cộng đồng PDEP rộng lớn, tôi vẫn muốn gửi đến các bạn câu chuyện của cá nhân mình, cảm ơn các bạn SC vì sự đồng hành và những đóng góp của các bạn trong hành trình thay đổi tuyết vời ấy.

Trân trọng, Như

Phỏng theo chia sẻ của một hướng dẫn viên chương trình PDEP

* Chương trình "Kỷ luật tích cực trong thực hành làm cha mẹ hàng ngày" (PDEP) ra đời với nỗ lực xoá bỏ tất cả các hình thức trừng phạt về thể chất và tinh thần đối với trẻ tại gia đình. PDEP được giới thiệu và thực hiện tại Việt Nam bởi Tổ chức Cứu trợ Trẻ em, cung cấp cách tiếp cân giáo dục phi bao lực, nuôi dưỡng mối quan hệ gắn bó, tôn trong giữa cha me và con trẻ.

WARMTH, STRUCTURE, LOVE

To Save the Children,

My name is Nhu-I am one of the hundreds of facilitators of the "Positive Discipline in Everyday Parenting" (PDEP program) supported by Save the Children.

As I pen this letter, I am overwhelmed with a mix of emotions: happiness, pride, and gratitude. Just last night, we concluded another PDEP training session for parents in Hanoi. All 21 parents in this course, no matter how busy they were with their jobs, participants including fathers, mothers, grandparents, and even many young individuals committed to fully participate in the 8-week course – without a single absence. Seeing them, I am reminded of myself 3 years ago when I first started to understand and implement PDEP approach.

Back then, despite working in a children's local social organization, I constantly asked myself, "Why are my children becoming more distant as they grow older?"

When PDEP was introduced, based on a scientific approach to children's healthy development blocks and the United Nations Convention on the Child Rights, I gradually realized my shortcomings in parenting and began to change.

Bit by bit... day by day...

Gradually, when I looked into the innocent eyes of my 11-year-old grandson, I saw his trust and safety feeling. It was when he was willing to open up and share with me about his first crush on the class monitor next door, seeking my advice. Or when he would spend time accompanying and carrying bags for me during our weekend shopping trips. In these moments, I realized that I successfully became a better and closer version in the eyes of the young.

"Warmth" and "Structure" are now not just two terms. They represent a way of teaching children not based on the power of parents or physical and mental punishment but on understanding, respect, and love.

I haven't kept PDEP as a secret. Over the years, I have strived to introduce PDEP at various forums, including national ones. I am immensely proud to see many leaders and representatives from the Women's Union across all provinces/cities of Vietnam joint efforts to promote positive discipline model.

While I am just a part of the diversified PDEP community, I still would like to share my personal story and express my appreciation for your contribution in this transformative journey.

Sincerely, Nhu

The story was inspired by sharing of one PDEP facilitator*

^{* &}quot;Positive Discipline in Everyday Parenting" (PDEP) was designed to go against all forms of physical and mental punishment for children at home. PDEP is introduced and implemented in Vietnam by Save the Children, providing a non-violent approach that fosters a close, respectful relationship between parents and children.

BẮT ĐẦU MỘT NGÀY MAI BỀN VỮNG

Tôi luôn mơ ước một cuộc sống tốt đẹp hơn cho gia đình mình. Một cuộc sống mà chúng tôi không phải lo lắng về lũ lụt, bệnh tật hay đói nghèo. Một cuộc sống mà các con tôi được đi học và có nhiều cơ hội phát triển hơn. Một cuộc sống mà chúng tôi có thể hạnh phúc và tự hào về công việc của mình.

Nhưng thực tế lại vô cùng khắc nghiệt. Gia đình tôi sống ở một ngôi làng nghèo ở Đồng bằng sông Cửu Long. Những năm gần đây tình trạng xâm nhập mặn ngày càng nghiêm trọng, lũ lụt triền miên khiến cuộc sống của chúng tôi rất bấp bênh. Chúng tôi có một mảnh đất nhỏ để trồng lúa và hoa màu, nhưng mảnh đất đó không đủ nuôi sống hai vợ chồng và 4 đứa con. Chúng tôi cũng nuôi gà và vịt, nhưng chúng thường xuyên chết vì bệnh, lũ lụt hoặc nắng nóng. Chồng tôi và con trai cả làm công nhân thời vụ, nhưng nguồn thu nhập duy nhất đó cũng mất do dịch COVID-19. Chúng tôi luôn sống trong nợ nần và phải tìm mọi cách để xoay sở cho cuộc sống và lo ăn học cho các con.

Mặc dù vậy, tôi không bao giờ từ bỏ hy vọng. Tôi luôn cố gắng tìm kiếm cơ hội cải thiện cuộc sống gia đình và học hỏi kĩ năng mới. Vì vậy, tôi rất vui khi nghe thông tin về dự án của Tổ chức SC. Nhân viên dự án đã đến xã chúng tôi và giảng dạy về các mô hình sinh kế thích ứng với biến đổi khí hậu khác nhau phù hợp với điều kiện và nguồn lực của các gia đình. Dự án còn cung cấp cho chúng tôi các vật liệu và thiết bị để xây dựng chuồng và nuôi gia súc, gia cầm theo cách bền vững hơn.

Sau khi bàn bạc, gia đình tôi đã chọn tham gia mô hình nuôi vịt vì tôi đã có kinh nghiệm nhất định và nghĩ rằng đây có thể là một nguồn thu nhập tốt cho gia đình. Nhân viên dự án đã hỗ trợ chúng tôi cải tạo, nâng chuồng hiện có mà gia đình tôi đã tự làm để tránh lũ lụt, cũng như mở rộng chuồng để có thể nuôi đến 100 con. Dự án còn cấp cho gia đình tôi 100 vịt giống, thức ăn, vắc-xin cũng như hướng dẫn kĩ thuật để chăm sóc chúng đúng cách. Dự án cũng hướng dẫn tôi cách làm phân hữu cơ từ chất thải chuồng vịt và sử dụng cho ruộng lúa của gia đình.

Tôi rất hào hứng và thực sự biết ơn về cơ hội mà dự án mang lại. Tôi luôn tuân thủ các hướng dẫn của dự án một cách cẩn thận và chăm chỉ chăm sóc đàn vịt mỗi ngày. Tôi còn tham gia các cuộc họp định kì với các gia đình tham gia dự án khác để chia sẻ kinh nghiệm và học hỏi lẫn nhau.

Sau 4 tháng, đàn vịt nhà tôi đã lớn lên khỏe mạnh và đẻ rất nhiều trứng. Gia đình tôi bắt đầu có lãi nhờ vào việc bán trứng và vịt. Nhờ vậy, tôi đã trả được một phần khoản nợ và mua sách, bút, đồng phục cho hai đứa con nhỏ nhất đang đi học. Tôi cũng tích lũy một ít tiền cho trường hợp khẩn cấp và để tiếp tục đầu tư vào đàn vịt của mình.

Tôi rất vui với những điều mình đạt được ngày hôm nay thông qua sự giúp đỡ của dự án. Gia đình tôi đã có thể cải thiện thu nhập, nâng cao kiến thức và khả năng ứng phó với thiên tai và biến đổi khí hậu. Điều này giúp tôi có thêm niềm tin về một cuộc sống tốt đẹp hơn cho cả gia đình trong tương lai.*

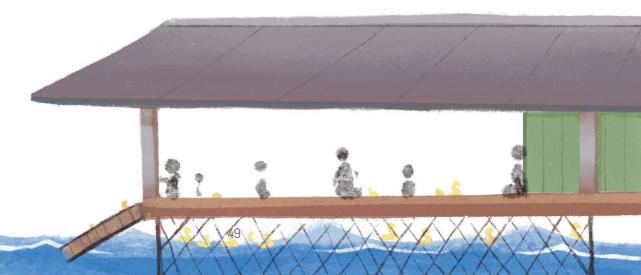
BEGINNING OF A SUSTAINABLE FUTURE

I have always dreamed of a better life for my family. A life where we don't have to worry about floods, droughts, diseases, or hunger. A life where we can send our children to school and give them opportunities that we never had. A life where we can be happy and proud of our work.

But reality is harsh. We live in a poor village in the Mekong Delta. In recent years, saltwater intrusion has become more and more serious, and constant floods have made our lives very unstable. We have a small plot of land where we grow rice, but it is not enough to feed us and our 4 children. We also raise some chickens and ducks, but they often get sick or die from the floods or the heat. My husband and my eldest son work as casual laborers, but they could hardly find any jobs because of the COVID-19 pandemic. We were always in debt and struggling to make ends meet.

But I never gave up hope. I always tried to find ways to improve our situation and learn new skills. That's why I was so happy when I heard about Save the Children's project that supports us to adapt to climate change and reduce disaster risks. The project staff came to our village and taught us about different adaptive livelihood models that suit our conditions and resources. They also provided us with materials and equipment to build cages and raise poultry in a more resilient way.

I chose to participate in the duck raising model because I have some experience in this field and I think it is a good source of income for our family. The project staff helped me to raise the existing cage that I had made by myself to avoid flooding and make it bigger so I could raise 100 ducks. They also gave us 100 ducklings, feed, vaccines, and technical guidance on how to take care of them properly. They even taught me how to make compost from duck manure and use it as fertilizer for my rice field.

^{*} Ứng phó với biến đổi khí hậu (BĐKH) là một trong những lĩnh vực được ưu tiên trong các hoạt động của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em và được lồng ghép theo nhiều khía cạnh khác nhau trong các hoạt động, bao gồm các can thiệp chương trình tập trung vào sức khỏe, giáo dục, bảo vệ trẻ em và sinh kế thích ứng với BĐKH, cũng như các chiến dịch về BĐKH như Thế hệ Hy vọng, Red Alert, các chiến dịch áp dụng mô hình SHIFT.

I was very excited and grateful for this opportunity. I followed their instructions carefully and worked hard every day to look after my ducks. I also joined the regular meetings with other participants in the project to share our experiences and learn from each other. I felt more confident and hopeful about the future.

After four months, my ducks grew up healthy and laid many eggs that I could sell at the market or use for food. I also sold some of the ducks for meat and earned a good profit. With the money, I can pay off some of my debts and buy books, pens, and uniforms for my two youngest children who are going to school. I also save some money for emergencies and for reinvesting in my duck-raising model.

I am very happy with the results of the project. It has helped me to improve my income, my knowledge, and my resilience. It has given me hope that I can overcome the challenges of climate change and disasters and achieve a better life for my family.*

^{*} Climate change adaptation is one of Save the Children's focus themes and has been integrated through various dimensions, including program interventions focused on climate-resilient health, education, child protection and livelihood, as well as campaigns on climate change issues such as Generation Hope, Red Alert, SHIFT model campaigns.

TỪ HẠT MẪM NHỎ ĐẾN VẠT RỪNG XANH

From tiny seeds to mighty trees

Ấn phẩm thuộc bản quyền của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em tại Việt Nam. This publication's copyright belongs to Save the Children in Vietnam.

Các câu chuyện trong sách được viết lại dựa trên những trải nghiệm thực tế của những người tham gia trực tiếp trong các dự án của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em tại Việt Nam.

Stories in this book were rewritten and edited based on real sharing of the participants in interventions from Save the Children's projects in Vietnam.

Thực hiện | Edited by: Nguyễn Huệ Linh Lê Huỳnh Thanh Thanh Phan Thị Bích Ngọc Nguyễn Thị Tuyết Mai Nguyễn Ngọc An

Minh họa | Illustrated by: Thảo Võ

Thiết kế & Dàn trang | Thiết kế & Dàn trang Mạc Phương

"Người ta thường nói với chúng tôi rằng những mục tiêu của Tổ chức Cứu trợ Trẻ em là bất khả thi - rằng trên thế giới này sẽ luôn có những trẻ em phải chịu thiệt thời. Chúng tôi biết điều đó. Nhưng việc này chỉ xảy ra nếu chúng ta không hành động. Việc này chỉ xảy ra nếu chính chúng ta từ chối đổi thay."

Eglantyne Jebb Nhà sáng lập Tổ chức Cứu trợ Trẻ em

"Save the Children is often told that its aims are impossible – that there have always been child suffering and there always will be. We know. It's impossible only if we make it so. It's impossible only if we refuse to attempt it."

Eglantyne Jebb Founder of Save the Children

